

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 49

Gruodžio-December 7, 1979

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV ambasadoj Irane laikomų įkaitų būklė iki šiol nepasikeitė: Iranas ir toliau graso juos teisti už šnipinėjimą, o JAV įvairiais diplomatiniais būdais stengiasi juos išvaduoti.

Prez. Carter paskutinėj spaudos konferencijoje griežtai pasmerkė Irano vyriausybę už įkaitų laikymą ir pareiškė, kad Irano vyriausybė bus asmeniškai atsakinga už kiekvieno įkaito likimą. Be to, jis pabrėžė, kad, nepavykus taikingais diplomatiniais būdais įkaitų išvaduoti, vyriausybė bus priversta imtis ir kitų priemonių.

JT gen. sekretorius Kurt Waldheim, įžiūrėdamas, kad Irano ir JAV santykiai dėl įkaitų yra tiek paastrėję, kad sudaro pavojų pasaulio taikai, sušaukė Saugumo tarybos posėdį šiem klausimams svarstyti. Saugumo taryba dabar oficialiai pasmerkė Irano laikyseną įkaitų atžvilgiu ir tolimesnius svarstymus atidėjo iki gruodžio 1, nes tada posėdžiuose dalyvauti buvo pasižadėjęs ir Irano užs. reik. ministris Abolhassan Bani-Sadr, bet faktinasis Irano valdovas Khomeini ministrų pašalino ir į jo vietą paskyrė Irano televizijos direktorių Sadegh Ghotbzadeh, bet ir jis Saugumo tarybos posėdį nedalyvavo.

Popiežius Jonas Paulius II atvyko į Turkiją ir susitiko su stačiatikių patriarchu Dimitrios I dėl šių dviejų Bažnyčių skilimo pašalinimo.

Pakistano prezidentas viešai apgailestavo JAV ambasados užpuolimą ir savo kariuomenės nepasiruošimą ambasadą apsaugoti ir pažadėjo ambasados pastatą suremontuoti.

Prez. Carter vietoj pasitraukusios prekybos sekretorės Juanita M. Kreps nauju sekretorium paskyrė pasaulio žydų kongreso pirmininką Philip M. Klutznick.

Sov. S-gos užs. reikalų min. Gromyko vėl įspėjo Nato valstybes, kad jų sutikimas išdėstyti savo teritorijoje naujas JAV raketas sumažins viltis atslūgio politikos pagerinimui, nes Sov. S-ga turės tada imtis naujų saugumo priemonių.

Šveicarijoje buvo sulaukytas V. Vokietijos raudonosios armijos teroristų grupės narys Rolf Clemens Wagner, įtariamas 1877 nužudęs pagrobta pramonininką Hans-Martin Schleyer.

JAV vyriausybė žymiai sumažino savo ambasadų Pakistane ir kitose islamo valstybėse tarnautojų skaičių ir įsakė pareigūnų šeimų nariams ir kitiems JAV piliečiams iš šių valstybių išvykti. Be to, paragino savo piliečius susilaikyti nuo kelionių į islamo valstybes.

Saudi Arabijos kariuomenei pavyko į Mekos mečetę įsibrovusius ginkluotus kraštutines mahometonų Oteiba genties narius iš mečetės pašalinti. Kiek žmonių aukų tas susirėmimas pareikalavo, tuo tarpu nežinoma.

Bolivijos kariuomenės kai kuriuos dalys, būdamos nepatenkintos dėl prezidentės Lydie Gueiler padarytų paskyrimų į kariuomenės vadus, įsitvirtino La Paz mieste ir pareikalavo juos pakeisti kitais. Prezidentė pakluso ir nauju kariuomenės vadu paskyrė gen. Ruben Rocha Patino, tačiau gynybos ministerio paliko tą patį plk. Miguel Ayoroa Montano.

Rodezijos partizanų vadai Joshua Nkomo ir Robert Mugabe iki šiol neatsakė į Britanijos vyriausybės pateiktą ultimatumą dėl paliaubų Rodezijoje.

PASISAKO KUN. ALF. SVARINSKAS

Iš naujausio Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto dokumentų rinkinio, 1979 liepos-spalio mėn.

Lietuvos TSR Prokurorui, Kauno arkivyskupijos ir Vilniaus vyskupijos Apaštališajam Administratoriui Vyskui Liudvikui Poviloniui, Tikinčiųjų teisėms ginti Katalikų Komitetui;

Kun. Alf. Svarinsko,
Viduklės R. K. parapijos klebono,

PAREIŠKIMAS

Šių metų rugsėjo 2 d., sekmadienį, apie 10 val. Raseinių rajono prokuratūra įteikė šaukimą atvykti rugsėjo 3 d. į Lietuvos TSR prokuratūrą Vilniuje, Gogolio g. 4, kamb. 55.

Sekantį dieną 16 val. jau buvau nurodytu adresu. Saugumo organų priežiūros prokuroras Bakučionis, kuris dar 1961 metais mane taisė už akių Vilniuje (tuo kartu buvau Mordovijos lageryje), padarė "ypatingai pavojingų recidyvistų", apvilko dryžuotais konclagerio rūbais su visomis baisaus režimo pasekmėmis, nuvedė pas Lietuvos TSR prokuroro pirmąjį pavaduotoją A. Novikovą. Pastarasis mane apkaltino dviem punktais:

1) visuose mano pamoksluose raudoną giją praeina antitarybiškumas. Ir paaiškino, kad, kuomet sakau žodį "bedievis", suprantu tarybinę valdžią,

2) kad drauge su kitais sukuriau ir dalyvauju nelegaliame, taip vadinamame Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitete, kurio paruošti dokumentai patenka į užsienio spaudą ir radiją ir atneša didelę žalą TSRS prestižui.

Pagal Lietuvos TSR BK 68 str. gali būti iškelta baudžiamoji byla. Kaltinimas buvo suformuluotas "oficialiame" tarybiname išpėjime.

Nepagrįsto kaltinimo nepasirašiau.

Gerai apmąstęs kaltinimus, turiu garbės pasakyti (manau, kad tai bus naudinga reikalui ir istorijai) štai ką:

1) Lietuvos tikinčiųjų ir mano, kaip katalikų kunigo, nelaimė, kad visi tarybiniai pareigūnai, su kuriais tenka vienu ar kitu reikalu susidurti, pirmiausia yra ateistai, o tik paskui — tarybinės valdžios atstovai. Kunigas negali laimėti prieš pareigūnų ar bedievių savivalę. Lengviausia susidoroti su tikinčiuoju, o ypač su kunigu, prisegant jam antitarybininko etiketę. Šiuo atveju aukomis tapo Kybartų klebonas kun. Sigitas Tamkevičius ir aš. Vos praėjus parai apie mūsų kvietimą, buvo painformuota ir visuomenė: Tiesoje — rugsėjo 5 d., Valstiečių laikraštis —

rugsėjo 6 d., Raseinių rajono Naujame Ryte — rugsėjo 8 d. Bet šie skelbimai turėjo atvirkstinį efektą Lietuvoje ir užsienyje.

2) Tarybinė spauda ir propagandistai dažnai akcentuoja Lenino 1918.01.23 dekretą, kuriuo valstybė atskirta nuo Bažnyčios, o taip pat cituoja LTSR Konstitucijos 52 str. apie sąžinės laisvę. Deja praktikoje yra visai kitaip:

a) Bažnyčiai nepripažįstama juridinio asmens teisė. Atimtos pačių tikinčiųjų per 600 metų pastatytos bažnyčios. Jos apdėtos dideliais mokesčiais.

b) Neleidžiama katalikams jokio spausdinto žodžio ar programos per radiją. Per visą tarybinį laikotarpį neišleista nei vieno katalikų. Maldaknygių tiražai buvo labai riboti, visai nepakankami ir tik propagandiniais tikslais. Apeigynas sąmoningai išleistas laikraštiname popieriuje ir jau suplyšo.

c) Vienintelė kunigų seminarija Kaune (prieš karą jų buvo 4) limituota, pav., šiemet išėjo 6 nauji kunigai, o mirė jau 14. Kandidatus ir dėstytojus parenka bedieviai per Religinį reikalų tarybos įgaliotinį. Be įgaliotinio žinios vyskupas negali nusi-

(nukelta į 2 psl.)

Amerikos episkopatas teiravosi apie Lietuvos kunigus

Lietuvių Katalikų Religinė Salpa sužinojo, kad spalio 30 Amerikos episkopato — United States Catholic Conference generalinis sekretorius vysk. Thomas Kelly, OP, parašė laišką Sovietų Sąjungos ambasadoriui Washingtono Anatolijui Dobryninui, visų Amerikos vyskupų vardu išreikšdamas susirūpinimą kun. Alfonsu Svarinsku, kun. Sigitu Tamkevičium bei kitais Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto nariais.

Savo laiške vysk. Kelly rašo, kad Amerikos vyskupas pasiekė žinia, jog minėtiems kunigams gresia areštas už jų veiklą ginant žmogaus teises. Vyskupas ambasadoriui primena Sovietų Sąjungos įsipareigojimą Helsinkio sutarties rėmuose gerbti tikėjimo bei kitas žmogaus pagrindines teises.

Laiško tekstas:

"Ši konferencija iš Lietuvos susilaukė atsisaukimo Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto vardu. Pastarieji mano, kad jiems už tikinčiųjų teisių Lietuvoje gynimą gresia arešto pavojus.

To komiteto narių tarpe yra kunigai — Alfonsas Svarinskas, Jonas Kauneckas, Sigitas Tam-

kevičius, Vincas Vėlavičius Juozas Zdebskis ir Bronius Laurinavičius. Kunigai Svarinskas, Kauneckas ir Laurinavičius taip pat yra Helsinkio sutarties vykdymui sekti lietuviškosios grupės nariai.

Kadangi Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga (Helsinkio) sutarties dėl saugumo bei bendradarbiavimo I-osios dalies, VII-osios pastraipos yra įpareigota "gerbti žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant galvojimo, sąžinės, religijos arba tikėjimo laisvę..." ir "pripažinti bei gerbti individo laisvę išpažinti bei praktikuoti, vienam arba bendrai su kitais, religiją ar tikėjimą, veikiant pagal savo sąžinės įpareigojimus", aš laikau, kad yra tikslu atsiaklausti Jus arba per Jus atitinkamą SSSR autoritetą, ar minėtų asmenų Lietuvoje abejonės pagrįstos faktais, o jeigu taip, tai kaip ši grėsmė gali būti suderinama su Jūsų valdžios pareigomis Helsinkio sutarties pasekmėse.

Mes su malonumu viešai pasiskelbsime Jūsų atsakymą į mūsų pasiteiravimą".

Į savo laišką vysk. Kelly nesusilaukė jokio atsakymo.

TALKA DIPLOMATINEI TARNYBAI PROGRESUOJA

JAV atstovų rūmų nario kongr. Charles F. Dougherty įneštas įstatymo projektas (H.R. 5407) užtikrinti Lietuvos diplomatinės tarnybos tęstinumą ir jos išlaidų kumui suteikti kasmet \$250,000 paramą palengva juda į priekį. Spalio 31 kongr. Dougherty bendralaiškiu kreipėsi į visus JAV atstovų rūmų narius ir kvietė juos prisijungti kosponsoriams prie minėto įstatymo projekto. Į jo kvietimą neleisti Lietuvos valstybingumui "išnykti nuo žemės paviršiaus" iki š.m. lapkričio 11 atsiliepė eilė JAV atstovų rūmų narių.

Dabartiniu metu kosponsorais jau yra šie 14 kongresmanų: Charles F. Dougherty (Pa.), Edward J. Dervinski (Ill.), John P. Murtha (Pa.), Joe Moakley (Mass.), William F. Clinger, Jr. (Pa.), Robert J. Lagomarsino (Calif.), William Carney (N.Y.), Daniel J. Flood (Pa.), Phillip M. Crane (Ill.), Robert A. Roe (N.J.), Adam Benjamin Jr. (Ind.), Frank Horton (N.Y.), Larry P. MacDonald (Ga.), Raymond F. Lederer (Pa.).

JAV LB krašto valdyba, kurios rūpesčiu įstatymo projektas buvo įneštas, artimai veikia koordinuoja su kongr. Dougherty. Spalio 25 krašto valdybos nariai Alg. S. Gečys ir Rimas Česonis Washingtono tarėsi su kongr. Dougherty ir jo štabo nariu

Michael Carmen. Spalio 27 Philadelphiajį kongr. Dougherty priėmė lietuvių delegaciją, kurią sudarė JAV LB visuomeninių reikalų tarybos ir Koalicijos išlaisvinti Petkui ir Gajauskui nariai (Alg. Gečys, Dalia Jakienė, Rimantas Stirbys, Aušra Zerr ir Charles Zerr). Lapkričio 23 R. Česonis, A. Gečys, R. Stirbys ir Aušra Zerr Philadelphiajį su kongr. Dougherty papildomai informavo įstatymo projekto eigos reikalus.

Artimu laiku to paties turinio įstatymo projektas bus įneštas į JAV senatą. JAV LB visuomeninių reikalų taryba šiuo metu ieško įtakingų sponsorų. Jau keletą pasižadėjimų yra gavusi.

Kongr. Dougherty šiomis dienomis asmeniškai laiškais papildomai kontaktuos atstovų rūmų narius. Po šios jo akcijos ateis eilė JAV lietuviams aplankyti asmeniškai ir laiškais kontaktuoti savo kongresmanus. Numatoma, kad pagrindinė lietuvių akcija minimio įstatymo klausimu turės vykti 1980 sausio, vasario ir kovo mėnesiais. Po to vyks apklausinėjimai atstovų rūmų pakomisėse tarptautiniam klausimam. Minėtai pakomisei vadovauja lietuvių nuosirdus bičiulis kongr. Dante B. Fascell.

A. G. (LB Inf.)

Dailininkas Ločeris prašo leidimo emigruoti

Į Vakarus pateko vilniečių Laimučio Ločerio ir Almos Saulės Ločerienės pareiškimas Kosyginui ir Kanados ministeriui pirmininkui Clarkui, kuriame jie prašo, kad jiems būtų leista emigruoti į Kanadą, pas Hamiltono, Ont., gyvenančią Ločerienės motiną. Ločeris, pasireiškęs monumentaliosios dekoratyvinės dailės srity, buvo praėjusių metų balandžio 11 pašalintas iš Dailininkų Sąjungos.

Savo pareiškime, antrašte "Atėjant Madrido pasitarimui", Ločeris rašo, kad jie ir du jų vaikai jau antri metai veltui prašo sovietinę vyriausybę leido išvykti į Kanadą. Savo norą išvykti jie grindžia "elementaria žmogaus teise", paskelbta Visuotinėje Žmogaus Teisių dekla-

racijoj bei Helsinkio susitarimuose. Sovietinė valdžia, "dangstydama teisiskai nepagrįstais argumentais", nesuteikia teisės išvykti.

Pasak Ločerių, visi jų prašymai "su didžiausiu atkaklumu atmetami"; tai rodo, "kokios čia mūsų pilietinės laisvės". Atsisakymu išduoti vizas aiškiai ignoruojama tiek Visuotinė Žmogaus Teisių deklaracija, tiek ir Helsinkio susitarimų baigiamasis aktas. "Praradę visų susilaukti žmoniškumo iš Sovietų Sąjungos vadovų", rašo Ločeriai, "mes tiesiogiai kreipiamės į Kanados vyriausybę, suteikusią mums teisę atvykti į šalį... ir dar kartą... į Sovietų Sąjungos vadovus. Mes kreipiamės ir į Kanados Raudonąjį Kryžį (kurio dokumentą VRM vizų skyrius atsisakė priimti) — informuokit Madrido pasitarimo dalyvius apie mūsų beviltišką padėtį ir nepalikit mūsų šeimos nežmoniškumo valiai."

(Elta)

Kongresmanas Charles F. Dougherty Philadelphiajį susitinka su JAV LB darbuotojais jo įnešto įstatymo projekto (H.R. 5407) Lietuvos diplomatinės tarnybos tęstinumui užtikrinti klausimu. Iš k. "Koalicijos išlaisvinti Petkui ir Gajauskui" pirm. Charles Zerr, kongresm. Dougherty, JAV LB Krašto valdybos pirm. Algis Gečys ir Bridges redaktorius Rimantas Stirbys. Bridges nuotrauka

Izraelis grąžino Egiptui jo tik 1978 pradėtą eksploatuoti aliejaus lauką Suez įlankoje. Egiptas yra pasižadėjęs parduoti Izraeliui 40,000 aliejaus statinių kasdien, tačiau dėl jo kainos dar nesutarė.

Sov. S-gos komunistų partijos centro komitetas išrinko min. pirmininko pavaduotoją Nikolai A. Tichonov pilnateisiu politbiuro nariu, o partijos žemės ūkio sekretorių Michail S. Gorbachev — kandidatą.

Paaikšėjo, kad Bavarijos min. pirmininko Franz Josef Strauss vadovaujama vyriausybė neseniai grąžino į Čekoslovakiją du politinės globos prašiusius čekoslovakus. Per paskutinius 2 metus ji yra grąžinusi net 6 pabėgėlius iš Rytų Europos.

Britanijos vyriausybė pasiūlė šiaurinės Airijos gyventojams kelti planų ten nuolat vykstančiam terorizmui pašalinti ir srities politinei ateičiai sutvarkyti, tačiau ir katalikų ir protestantų partijos tuos siūlymus atmetė.

Kinija pirmą kartą oficialiai paskelbė, kad per 1976 ten įvykusį žemės drebėjimą žuvo 242,000 ir sužeista 164,000 žmonių. Yra žinoma, kad pramoninis Tangshan miestas, turįs 1 mil. gyventojų, buvo visai sugriautas. Todėl spėjama, kad žuvusiųjų skaičius gali siekti per 600,000.

Zambijos vyriausybės paskatintas jaunimas surengė demonstracijas prieš Britanijos ambasadorių ir gerokai apnaikino pačią ambasadą už tai, kad Britanija atsisako atstatyti Rodezijos kariuomenės susprogdintus tiltus. Britanija savo ambasadorių laikinai atšaukė.

JAV paprašė JT tribunolą įsakyti Iranui paleisti JAV ambasadorių laikomus įkaitus.

Rumunijos komunistų partijos kongresas išmetė partijos vėterą Constantin Pirlulecu iš partijos už tai, kad jis kritikuavo prezidento ir partijos pirmininko Nicolae Ceausescu politiką.

Saudi Arabijos vadai yra labai nepatenkinti Amerikos aliejaus korporacijom, kad jos pigiau iš S. Arabijos perkamo aliejaus gaunamu pelnu nesidalija su aliejaus vartotojais.

Tarptautinis olimpinis komitetas leido Kinijai grįžti į olimpinis žaidimus, o iki šiol Kinijai atstovavusiam Taivanui pasiūlė olimpinuose žaidimuose atstovauti tik Taivanui su skirtinga tautine vėliava ir himnu. Taivanas dėl to iškėlė olimpiniam komitetui bylą teisme.

Izraelis sutiko neištremti į Jordaną areštuoto Nablus miesto prašo sovietinę vyriausybę leido išvykti į Kanadą. Savo norą išvykti jie grindžia "elementaria žmogaus teise", paskelbta Visuotinėje Žmogaus Teisių dekla-

Ginkluoti ir hebrajiškai kalbą vyrai išdaužė vakariniam Jordano krante Jungtinių Tautų įsteigtos palestiniečių vaikų mokyklos langus.

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos prez. Brežnevas pareiškė, kad Sov. S-gos šmetinis javų derlius esąs labai nepatenkinamas. Be to, pripažino, kad ir aliejaus, anglies, plieno ir mašinų gamybos srityse nustatyti planai nebuvo pasiekti.

Saudi Arabijoje nukrito Pakistano oro linijos keleivinis lėktuvas su 156 iš Mekos grįžtančiais maldininkais. Visi keleiviai žuvo.

Ukrainos nacionalistai susprogdino Paryžių tris sovietų ambasadas priklausiusius automobilius.

N. Zelandijos ekskursinis lėktuvas su 257 keleiviais, vykusiais apžiūrėti pietinio poliaus, atsimušė į kalną, ir visi keleiviai žuvo.

Salvadore buvo pagrobtas P. Afrikos ambasadorius Archibald Gardner Dunn.

Šveicarijos vyriausybė nutarė pirkti iš JAV 207 saviėgines haubicas už 460 mil. dol.

Irano vyriausybė iškėlė buv. Irano šachui New Yorko teisme bylą, reikalaujama, kad šachas grąžintų Iranui 56 bil. dol.

Meksikos vyriausybė nelaukta pranešė, kad ji neeis Irano šachui grįžti į jo laikinius namus Cuernavaca kurorte, o Egipto prezidentas savo ankstyvesnį kvietimą šachui ten apsigyventi pakartojo.

Prieš porą metų Lenkijos intelektualų įsteigto skrajojančio universiteto, kuriame buvo dėstomos vyriausybės uždraustų mokslo šakų pažiūros, profesoriai ir studentai pradėti persekioti policijos.

Lenkijos žmogaus ir pilietinių teisių gynimo sąjūdžio keituri nariai Wojciech Ziembinski, Andrzej Czuma, Josef Jankowski ir Bronislaw Komorowski bus teisiami už demonstracijos surengimą ir sakymą kalbų per Lenkijos nepriklausomybės sukakties minėjimą.

Solistas Antanas Kučingis, apie kurį Darbininkas rašė spalio 19 d., nr. 42. Jį rugsėjo 1 Kaune nežinomi piktadariai labai sumušė.

SOLISTAS ANTANAS KUČINGIS

Operos solistas Antanas Kučingis paliko gilius kūrybinio darbo pėdsakus Lietuvos operiniame teatre.

Jis pasižymėjo muzikine kultūra, galingu plataus diapazono boso balsu, išskirtinu vaidybos talentu, mūsų operos teatro scenoje sukūrė keliasdešimt boso vaidmenų.

Neseniai Darbininke esame pranešę, kad šį rudenį Antanas Kučingis Kaune, netoli savo namų Aušros gatvėje, buvo skaudžiai sumuštas, po to kelias savaites ligoninėje gydomas. Kas tos niekšybės autoriai — chuliganai ar KGB samdiniai, — tuo tarpu patikslintų žinių neturime.

Spalio 18 Antanas Kučingis sulaukė 80 metų amžiaus. Gimė jis 1899 spalio 18 Mauručiuose, Veiverių valsčiuje, Marijampolės

PASISAKO KUN. ALFONSAS SVARINSKAS

(atkelta iš 1 psl.)

vykti į parapiją atlaikyti šventų Mišių. O ką jau kalbėti apie sutvirtinimo sakramentų teikimą. Bedieviai vyskupui nurodo, kur jis gali būti teikiamas ir kiek kartų per metus. Ir taip tikintiesiems su vaikais tenka važiuoti net šimtus kilometrų, pav. iš Žagarės į Kauną.

Tikintųjų ir katalikų padėtis Lietuvoje kasdien sunkėja. O norėtys bent kiek religinės laisvės, kiek jos "eksportuojama" į užsienį.

d) Religinių reikalų tarybos įgaliotiniai per eilę metų visiškai paraližavo vyskupų ir valdymų veiklą. Faktiškai jie administruoja Bažnyčią, nors retkarčiais propagandos tikslais skelbiama, kad tarybinė valdžia visiškai nesikiša į Bažnyčios vidaus reikalus, į jos dogmatinę ir kanonų sritį. Jau metai kaip vyskupas negali paskirti Viduklės vikaro. Dėl bedievių savivalės kenčia didelė parapija. Bet tai tik eiliniai ateistinės ideologinės "kovos" metodai. Rajonų vadovai, užsikrėtę nuotaikomis "iš aukščiau", nurodo klebonams, ką reikia kvieisti laikyti per atlaidus šv. Mišias, sakyti pamokslus (Šiluvoje ir kt.).

e) Per radiją ir spaudą (ypač rajoninę) varoma grubi, primityvi ir melaginga propaganda prieš tikėjimą ir Bažnyčią. Tikintieji padaryti antraeiliais valstybės piliečiais. Todėl jų negina teismai, o redakcijų durys jų laiszkams uždarytos.

f) Du vyskupai Julijonas Steponavičius ir Vincentas Sladkevičius jau 20 metų ištremti be teismo, nežinia kieno įsakymu ir kuriam laikui. Ar ne metas LTSR prokuratūrai susidomėti šiuo skaudžiu reikalu, kuris tarybinei valdžiai garbės tikrai nedaro, užbaigti šių vyskupų kan-

Prez. Carter ėmėsi žygių į darbinti privačiose įmonėse 80,000 sunkiai įdarbinamų žmonių.

Solistas Antanas Kučingis "Fausto" operos Mefistofelio vaidmenyje. Paskutinį kartą šį vaidmenį atliko 1977 birželio 19. Tą dieną daryta ir ši nuotrauka.

apskirtyje. Nuoširdžiausiai linkime mūsų garbingam dainininkui atgauti kūno ir dvasios jėgas, dar ilgus metus ramiai ir saugiai savo tėvų žemėje gyventi. (S.)

A. Kučingis buvo baigęs Veiverių mokytojų seminariją, pasukęs išėjo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, baigė Karo mokyklą ir buvo karininkas. Taip pat baigė ir Kauno konservatoriją. Iš Lietuvos kariuomenės pasitraukė majoro laipsniu. Nuo 1928 dainavo Lietuvos operoje pinnailes boso partijas. Nuo 1947 dešimtį metų praleido Sibiro tremtyje. Grįžęs iš tremties, vėl buvo priimtas į Vilniaus operą, dainavo iki 1961. Paskui dar pakviesdavo padainuoti kokių operoje. Paskutinį kartą dainavo 1977 birželio 19 Fausto operoje Mefisto vaidmenį. Jam tada buvo 78 metai. Ši dedama nuotrauka yra iš jo paskutinio spektaklio.

kinių Golgotos kelių ir painformuoti visuomenę apie atitaisyta nusikaltimą.

g) Katalikai moksleiviai prievarta rašomi į bedieviškas organizacijas, mažinamas elgesio pažymys už bažnyčios lankymą. Šiuo atveju ir Viduklė ne išimtis.

h) Jau bandoma vidurinių mokyklų salėse šaukti tikintųjų susirinkimus ir kurti bedieviškus bažnyčių komitetus (Kirdėkiuose ir Daugailiuose, Utenos rajone).

i) Stengiamasi likviduoti Bažnyčią "Religinių susivienijimų nuostatais", kurie ateistų parašyti, užtvirtinti ir tarnauja jų tikslams.

Bedieviai naikina bažnyčias degindami (Bataikiai, Gaurė, Šiauliai, Sangrūda, Leipalingis) arba apvogdami bei išniekindami visa, kas tikintiesiems brangiau net už gyvybę — Švenčiausiąjį Sakramentą (Upyna, Dotnuva, Žemaičių Kalvarija, Seda ir ktr.). Galop paskutinis Alsėdžių bažnyčios nusiaubimas naktį iš 22 į 23 d. parodė tikrąjį bedievių veidą. Tikintieji tokius bedievių veiksmus kvalifikuoja jau ne kaip chuliganizmą, bet vadina, tiesiog, satanizmu.

Vasarą buvo teisiami keli jaunuoliai Druskininkuose už 4 bažnyčių apiplėšimą. Deja, prokuratūra ir spauda visuomenės nepainformavo. Tuo tarpu apie tariamą dviejų kunigų "nusikaltimą" parašė net keli laikraščiai. Tarybinė valdžia tylėji-

mu ir abejingumu skatina nusikaltsti.

Taigi, ar Lietuvos tikintieji gali mylėti bedievius ir gerbti tarybinę valdžią? Ateityje lietuvių kalbos žodyne žodis "bedievis" bus keiksmažodis. Ir tai ne iš tikintųjų kaltės.

Man, kaip kunigui, dažnokai tenka susidurti su valdžios pareigūnais. Jie būna tokie, kokie yra rajono vadovai. Raseinių rajonas tikintiesiems — vienas iš blogiausių Lietuvoje. Pabandyčiau savo tvirtinimą parenti vienu kitu faktu iš dabarties.

Dar prieš atvažiuojant į Viduklę (1976.VIII.17), tuometinis Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Z. Butkus jau koneveikė mane prieš rajono kunigus. Raikomo sekretoriui Z. Grimailai Viduklės klebonas tapo idee fixe. Ir dažnai įvairiuose susirinkimuose pirmasis sekretorius jam skiria daugiau dėmesio, negu ūkiniam reikalams.

Vykdomojo komiteto pirmininkas A. Skeiveris 1978 m. organizavo Viduklės bažnyčios puolimą, kuomet klebonas egzaminavo vaikus Pirmajai šv. Komunijai. Todėl nenuostabu, kad ir apylinkės pirmininkas A. Zigmantas gali kleboną skusti ir būti tame pačiame teisme liudininku (1977 m.).

Ne kartą ūkio vadovai grąšino tėvus išmesti iš darbo, reikalaujama, kad jie patys nuvartų vaikus nuo altoriaus ir iš procesijos.

(Bus daugiau)

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Dar kartą grįžtame prie jau minėtos A. Jancevičiaus knygos VILNIAUS UNIVERSITETUI — 400. Antroje tos knygos dalyje plačiai kalbama apie Vilniaus universiteto dabartį. Vilniui sugrįžus prie Lietuvos, 1939 gruodžio 15 pradėjo veikti ir sulietuvintas Vilniaus universitetas. Iš Kauno universiteto buvo atkelti Humanitarinių mokslų ir Teisių fakultetai. Bolševikams okupavus Lietuvą, jau 1940 liepos mėnesį buvo ir universitetas pertvarkytas pagal Maskvos reikalavimus: įvestas marksistinės ideologijos dėstymas. Iš Teisių fakulteto išskirtas naujas Ekonomikos fakultetas, iš Kauno dar atkeltas Cantos-Matematikos fakultetas. Tuo pat metu (1940 liepos 31) buvo uždarytos visos gražiai veikusios studentų organizacijos. — Iš dėstomųjų programų išbraukti bažnytinės teisės ir idealistinės filosofijos kursai. 1944 vasarą bolševikams į Vilnių sugrįžus, pradėjo veikti ir Vilniaus universitetas. Partinė letena tuojau užgniaužė bet kokią universiteto autonomiją. Į universiteto reikalus nuolat kišosi partiečiai: M. Suslovas, A. Sniečkus, K. Preikšas, V. Niunka, J. Paleckis, M. Šumauskas ir kt. Įvesti visiems studentams privalomi marksizmo-leninizmo pagrindų, politinės ekonomijos, dialektinio ir istorinio materializmo kursai. 1955 universitetui primestas išgamos V. Kapsuko vardas.

Dabar Vilniaus universitete veikia 13 fakultetų. Trylikstasis yra Kauno vakarinis Vilniaus universiteto fakultetas (1964). Universitete studijuoja apie 17 tūkstančių studentų. Mokomojo personalo priskaitoma arti 1400, iš jų 85 turi daktaro laipsnius. Rektorių nerenkamas, jį skiria Maskva. Daugelį metų (nuo 1948) rektoriumi yra žymus matematikas J. Kubilius.

Universitete veikia šešios visuomenės mokslų katedros, išmėtytos keliuose fakultetuose, pavaldžios tiesiog rektoriui. Tai bolševikinės propagandos ir ideologijos katedros. Jų kursai privalomi visiems studentams. Tos katedros nieko bendro su objektyviu mokslu neturi.

Sovietų Sąjungos komunistų partijos istorijos katedra turi net 24 dėstytojus. Jų svarbesnieji yra: B. Sudavičius, K. Navickas, V. Germanas, A. Beržinskaitė, S. Čepulienė, G. Juknienė, J. Bernatavičienė, J. Bielinienė, V. Kašauskienė, J. Lotko, P. Setkauskis, V. Gobis. Politinė ekonomija dėstoma net dviejose katedrose. Pirmojoje žymesnieji dėstytojai yra: vyr. kartos — Dz. Budrys, jaunesnieji — J. Čičinskas, V. Lukoševičius, A. Vitkinas, M. Lola, J. Tamošiūnas, V. Skominas, I. Žeberskis, A. Šileika, J. Miškinis. Antroji katedra pavadinta Tarpfakultetine politinės ekonomijos katedra (ji veikia nuo 1968). Žymesnieji jos dėstytojai: A. Jablonskis, V. Kindrys, D. Birutytė, D. Jarmušauskienė, B. Vengrienė, S. Gitaite, L. Kriukelis, A. Vitkanienė, A. Sausanavičius.

Mokslinio komunizmo katedra. Jos dėstytojų branduolį sudaro: M. Bordonaitė, M. Damdavičius, I. Lempertas, P. Bernatavičius, O. Klimkevičiūtė, A. Sizonovas.

Komunistinę ideologiją įdiegti daugiausia rūpinasi Filosofijos katedra. Pagrindinį kursą čia ištisus dešimtmečius dėsto E. Meškauskas, jam talkina V. Vincianus, Č. Kalenda, A. Lozuraitis, E. Krakauskas, K. Stoškus, J. Grigonis, E. Nekrašas, N. Solovjovas, V. Rybakovas, J. Karosas, J. Repšys (jau miręs), L. Jekentaitė, A. Šliogeris. Nuo 1969 yra įkurta dar Filosofijos istorijos ir ateizmo katedra. Jos dėstytojai yra: R. Plečkaitis, B. Genzelis, J. Barzdaitis, K. Rickevičiūtė, R. Pavilionis, J. Mačiulis, P. Pečiūra, G. Jatkonis, N. Juršėnas, A. Nesavas.

Tos šešios propagandinės katedros dirba lietuvių tautai žalingą darbą. Visa laimė, kad, turimomis žiniomis, tuos privalomus kursus studentai lanko tik dėl egzaminų, dėstytojų teigimų nelaiko tiesa, juos priima su humoru, iš jų kuria gausius anekdotus...

Su idėjine indoktrinacija ir tikrovės iškraipymu Sovietijoje rišama ir istorija. Nors atrodo,

(nukelta į 5 psl.)

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitu išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 968-5454, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėles įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvų direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Pašuošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliui pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto dalys.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1863 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės
Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas

FLORIDA REAL ESTATE

Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY

3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojų kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Nekaltas Prasidėjimas

Marijos Nekaltas Prasidėjimas — tai viena iš mūsų tikėjimo tiesų, visos katalikų Bažnyčios minima kasmet gruodžio 8, iškilmingo paskelbimo metinėse.

Pati Nekalto Prasidėjimo sąvoka dažnai klaidingai suprantama. Nesumaišytina tai su Kristaus gimimu iš nekaltos Merželės Marijos, kuri išimtinio būdu pradėjo iš Šv. Dvasios. Pati gi Marija buvo pradėta ir gimė natūraliu būdu iš savo žemiškųjų tėvų Jokimo ir Onos.

Nekalto Prasidėjimo esmė yra tame, kad Marijos siela nuo pat pirmo buvimo momento tapo apsaugota nuo gimosios nuodėmės ir buvo pilna pašvenčiamosios malonės.

Iš teologijos mokslo žinome apie gimtąją nuodėmę, jog kiekvienas gimstame be pašvenčiamosios malonės sieloje. Nors mūsų pirmieji tėvai ir buvo suverti su pašvenčiamąja malone, tačiau Adomas nusikalsdamas ją prarado ne tik sau, bet, kaip moralinė visos žmonijos galva, taip pat ir visiems, kurie amžių bėgyje taps jo palikuoniais.

Čia nebuvo jokios neteisybės iš Dievo pusės mūsų atžvilgiu, nustatant, kad Adomas moraliai atstovautų visai žmonijai ir tik nuo jo priklausytų, ar visi žmonės gims su pašvenčiamąja malone, ar be jos. Juk pašvenčiamoji malonė yra Dievo nemokamai teikiama dovana, į kurią niekas negali reikšti jokių tiesių.

Dievas, bausdamas mūsų pirmuosius tėvus, vis dėlto jiems pažadėjo Išganytoją, kuris atsiųs už jų nepaklusnumo nuodėmę ir vėl grąžins žmonijai galimybę gyventi pašvenčiamosios malonės stovyje. Mūsų Atpirkėjas paliko priemonę ir galimybę gimtąją nuodėmę panaikinti. Siela tokiu būdu yra prikeliamą iš nupuolimo ir apvaloma nuo gimosios nuodėmės. Tačiau Marija nuo šios nuodėmės savo nekaltame prasidėjime buvo apsaugota.

Pritiko juk, kad Išganytojas Jėzus Kristus gimtų iš tokios motinos, kuri niekada, net ir trumpiausią valandėlę, nebuvo sulepta jokia, taigi net gimtąją nuodėmę.

Koks gi šios tikėjimo tiesos pagrindas? Kuų rėmėsi Šv. Tėvas Pijus IX, paskelbdamas Marijos Nekaltą Prasidėjimą kaip neklaidingą ir visiem katalikams privalomą tikėti tiesą?

Pačioje pirmoje Šv. Rašto Senojo Testamento knygoje trečio skyriaus 15-oje eilutėje Dievas išreiškia pasmerkimą žalachui — piktajai dvasiai, kad paliks nesantaiką tarp žalčio ir moters, o taip pat tarp jų palikuonių, gi moteris sutriuškins žalčio galvą. Moters palikuonis — tai Išganytojas, kurio atėjimo laukė kartų kartos. Moteris — Išganytojo Motina Marija. Ir kaip Dievas apreiškė amžiną ir visuotinę nesantaiką tarp Moters ir piktosios dvasios, to pasėkoje Moteris — Marija negalėjo būti per jokią, taigi nei per gimtąją, nuodėmę piktosios dvasios verge.

Kristaus Išikūnijimą apreiškias angelas Gabriėlius Mariją pasveikina: “Sveika, malonės pilnoji” (Luko. 1, 28). Malonės pilnybė išskiria ir paneigia bet kokią, taigi ir gimtąją nuodėmę.

Patys pirmieji Bažnyčios Tėvai, rašytojai ir mokytojai, nors dar ir nenaudoja tokių aiškių išsireiškimų, bet pačias tikėjimo tiesas, nors ir paprastais žodžiais, pateikia aiškiai ir giliai.

Penkioliktą šimtmetį pradedant, popiežiai Marijos Nekaltą Prasidėjimą jau mini savo oficialiose dokumentuose, nors tai dar nebuvo paskelbta kaip viena iš tikėjimo tiesų — dogmų. Tik popiežius Pijus IX, sutartinu viso pasaulio vyskupų pritarimu, 1854 gruodžio 8 iškilmingai paskelbė Marijos Nekalto Prasidėjimo tiesą priklausant prie Dieviškojo Apreiškimo tiesų — taigi tikėjimo dogma.

Kaip ateistinis auklėjimas vykdomas

Tipišką ateistinės veiklos mokykloje aprašymą radau praėjusių metų rugp. 25 Tarybiniame Mokytojų, vadinamajame Lietuvos TSR Švietimo ministerijos ir švietimo, aukštųjų mokyklų ir mokslo įstaigų darbuotojų profesinės sąjungos respublikinio komiteto organe. Jame S. Bataitis, Kelmės rajono Mockaičių 8-metės mokyklos direktorius, šitaip giriasi vykdamas ateistinį auklėjimą:

“Sistėmingą mokinių ateistinį auklėjimą pradedame nuo pirmosios klasės (1-mojo skyriaus). Juk pirmokas, atėjęs į mokyklą, šventai tiki kiekvienu mokytojo žodžiu. Mokytojas — jam didžiausias autoritetas. Dėl to jau pirmame klasės tėvų susirinkime kalbame apie aktyvią vaiko poziciją gyvenime, linkime, kad būtų stropus, drausmingas, pavyzdingo elgesio, geras spalukas, vėliau — pionierius ir komjaunuolis. Prašome tėvų, kad vaiko auklėjimas ir mokymas būtų bendras mokyklos ir šeimos reikalas. Nuo čia ir pradedame ateistinį auklėjimą. Aiškinamės su tėvais, kokią žalą gali padaryti vaikui, jei jis mokys nuo pat mažens veidmainiauti — namuose vaidinti “tikintį”, o mokykloje “netikintį”.

“Kad ateistinis auklėjimas būtų sėkmingesnis, pirmos klasės mokytojos V. Musneckienė ir M. Ličienė įdomiai organizuoja individualius pokalbius su kiekvienu mokiniu atskirai (m. pabr.). Susipažinus su mokinio pasaulėžiūra (kitai sakant, jį

SOVIETŲ SĄJUNGOS PASTANGOS
NUTAUTINTI LIETUVĄ PER MOKYKLAS

A. MASIONIS

6

visaip išardžius apie jo ir jo šeimos įsitikinimus, — m. pr.), galima rūpintis jo auklėjimu.”

“Pagrindinis ateistinis mokinių auklėjimas vyksta pamokose (m. pabr.) Mokytojas, planuodamas dėstomąją medžiagą, numato ir ateistinio auklėjimo priemones.”

T. Mokytojų ir T. M-loj visą laiką primenama, kad visi mokslo dalykai turi tarnauti ateistiniam auklėjimui: biologija, fizika, astronomija — įrodymui, kad nėra Dievo, kad didžiausius stebuklus daro ne Dievas ir kokie šventieji, bet kad didžiausias stebukladarys yra žmogus; matematika reikia išnaudoti uždaviniam, kaip ir kiek kunigai išnaudoja ir apgaudinėja žmones, įrodant tai skaičiais; muziką mokant, duoti antireliginių dainų, tautosaką — parinkti antireliginių liaudies pasakų ir dainų, ir t.t., ir t.t.

Toliau S. Bataitis dėsto: “Nepamirštame, kad klasėje sėdi vienas kitas mokins dar galutinai neatsisakęs religinių prietarų (atseit, daugumas jau atsisakę, — m. pr.). Pamokos įspūdžius jie pasakoja ir namuose, kur yra tikinčių šeimos narių. Nereikia pamiršti, kad šaipymasis iš religijos — tai ne ateistinis moki-

nių auklėjimas. Mokytojas privalo skleisti ateistinę propagandą labai apgalvotai” (atseit, su visu žalčio gudrumu, — m. pr.).

Buvo jau paminėta, kad ateistinis auklėjimas vyksta per visas pamokas, kaip pagrindinis auklėjimas. Bet to neužtenka. Mokinių bombarduojamas ateistine propaganda ir po pamokų. Štai kas vyksta S. Bataičio mokykloje:

“Po pamokinio darbo mūsų mokykla turi sudariusi įvairių renginių ateistiniam mokinių auklėjimui vieningą darbo planą visam aštuonerių mokslo metų laikotarpiui. Kiekvienų mokslo metų pradžioje šis planas koreguojamas ir papildomas. Sudaryta iš 9 asmenų ateistiniam darbui organizuoti taryba. (Taigi Kronikoj aprašyti mokytojų išsišokimai prieš tikinčius mokinius nėra tik pavieniai įvykiai.)

Į ją įeina visų klasių komjaunimo organizacijos atstovai. Už visą ateistinį darbą ir sienlaikraščio-stendo leidimą atsakinga mokytoja komunistė M. Ličienė... Ji organizuoja daug puikių ateistinių renginių mokinių tėvams.” (Vadinasi, nureliginimas varomas visu totaliniu frontu.)

“Mokytojai”, rašo toliau S. Bataitis, “keliolika metų dirbdami toje pačioje mokykloje, gerai pažįsta mokinių tėvus ir žino, kas

šeimoje turi daugiau įtakos vaikų auklėjimui.” Tą įtaką bando neutralizuoti individualiai. Mokytojai ir komjaunuoliai lanko tėvus, indoktrinuoja juos, kamantinėja, kodėl vaikai nestoja į pionierius, komjaunimą, kodėl neateina į mokyklos ateistinius renginius. Ypač kreipiamas didelis dėmesys į senelius, ypač senes, kurios moko vaikus melstis. Mokytojai, komjaunuoliai ir ateistų būreliai nariai įpareigoti ir jas perauklėti, įtikinti, kad atsisakytų savo prietarų ir netrukdytų vaikų auklėti ateistiškai. Štai kaip apie tai rašoma T.M.: “Per pokalbį ‘Religija ir žmonės’ mokiniai dalijosi mintimis apie tai, kad, dar būdami maži, tikėjo tėvų ir senelių pasakojimais, bijojo dievo ir velnių, nesuprato įvairių gamtos reiškinių. Kiti pasakojo, kaip stengiasi išaiškinti bemokslėms močiutėms, kad dievo nėra” (1975 m. I nr., 41 p.).

S. Bataitis patiria ir nusivylimą: “Deja, turime tėvų, kurie mano, kad religija nieko blogo nemoko” (mano pabr.). Tada jie suintensyvina ne tik individualią, bet ir organizuotą akciją prieš tėvus. “Per pedagoginį tėvų švietimą (geriau sakyti — per ateistinį) organizuojame tėvams paskaitas, pokalbius, disputus, kurių metu stengiamės atvirai išsiaiškinti, kaip antimokslinė religinė ideologija stabdo žmonijos pažangą, trukdo komunistinės visuomenės kūrimui. Ji ne tik neigia, kad žmogus gali būti laimingas, bet trukdo jam siekti laimės.”

To negana. Mokiniai įtraukiami į visuomeninę veiklą, vadovaujant komunistei A. Valčiukienei. “Šios komunistės nuosirdaus darbo dėka”, rašo toliau S. Bataitis, “visos pionieriškos klasės noriai dalyvauja, organizuojant ateistinius renginius... Mokytoja J. Rasičienė su savo vadovaujama klase paruošė teminį ateistinį vakarą, kuris tris kartus buvo rodomas visuomenei. Įdomiai praejo teminė popietė gyvenimo prasmės klausimais”.

Ir tai dar ne viskas. “Siekiame”, skaitom toliau, “kad kiekvieną naują pasirodžiusią ateistinę tematiką knygą perskaitytų kuo daugiau mokinių. Populiarūs aštuonmetėje knygų aptarimai. Mokyklos bibliotekoje yra nuolat veikianti paroda.

(Bus daugiau)

Clevelando studentų vokalinis ansamblis Nerija dainuoja Kultūros Židinio scenoje gruodžio 1. Nuotr. Liudo Tamošaičio

NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

25

Antano širdis netvėrė iš laimės ir plakė, kaip aną dieną, kada jis prie altoriaus, pastatyto Asyžiaus slėnyje, šalia auksu žerincio vyskupo išvydo “tėvo” stuomenį, apvilktą balta dalmatika.

Taip paskutinį kartą Pranciškus atvėrė širdį “savo vyskupui”, uždėdamas lyg kokį viršiausią antspaudą jo evangeliskajai veiklai, skelbiant Dievo karalystę.

Grįžimas į Italiją

Antanas į Italiją grįžo 1226 metų gale arba pirmais kitų metų mėnesiais. Jo gyvenimo istorija nėra dar aiški ligi 1229 metų, kada jis įsikūrė Paduvoje. Tą jo gyvenimo dalį mums atskleidžia tik tradicija. Eilėje kraštų ir miestų yra išlikę atsiminimas, kad maždaug apie tą laiką buvo ten jo lankytasi, bet tai tėra vien nuotrupos ir nežymūs pėdsakai. Jo vardas yra susijęs su pranciškonų ordino įvykiais anais metais po gerojo mo-

kytojo mirties. Šv. Pranciškus skelbė taiką, tačiau mirdamas jis paliko dvi griežtai priešingas sroves: vieni ištikimai laikėsi neturto dorybės, o antri buvo praktiški vyrai, troškę, kad ordinas klestėtų ir būtų pastatytas ant tvirto akmens, kurio Pranciškus bijojo. Nėra jokių tikrų ženklų, kad brolis Antanas būtų dalyvavęs šioje kovoje ar stovėjęs pirmose mūšio eilėse. Tikri istorijos šaltiniai jį mums vaizduoja tik kaip evangelijos skelbėją, pamokslininką, o visai nenušviečia jo kaip valdytojo ar kurios srovės vyro. Mes tiek tik žinome, kad brolis Antanas buvo ateistas nuo visų valdžios pareigų ordine 1230 metų gegužės mėnesį, kada į Asyžių buvo susirinkusi kapitula perkelti šv. Pranciškaus kūno iš šv. Jurgio bažnyčios į tą, kurią brolis Elisas pastatydino Rojau kalvoje. Vienok neįrodyta, ar jis yra ejęs “ministerio” pareigas Emilijos srityje, didelėje pranciškonų provincijoje. Jeigu taip, jįsai

būtų buvęs vienas iš svarbiausių vyru ordino valdžioje.

Galimas daiktas, kad, grįžęs iš Prancūzijos, jis vėl patraukė Italijos vieškeliais, boluojančiais nuo dulkių vasarą, pažliugusiais žiemą, kada sunkūs ratai įrėzdavo provėžas, kurias maknojo kelevio kojos. Tradicija skelbia, kad Antanas buvo pasiekęs Aukštutinę Veneciją, nužgiavęs nuo Friulio ligi Sicilijos, išvaikščiojęs Lombardiją, Toskaną ir Umbriją. Gyvas ir gilus jo žodis gimstančioje italų tautose sieloje stipriai atsismušė religingumo žyme, kuri ir šiandien randama toje šalyje. Jo žodis nemažiau padėjo augti ir grožėti naujai italų kalbai, kuri tada sunkiai lukštenosi iš grubaus viduramžinės lotynų kalbos luobo.

Ir taip atrodo, lyg šis nusizėminęs šventasis, mažiausias tarp mažutėlių, norėjo nuslėpti savo gabumus, apie juos beveik visai nepalikdamas žinių istorijai. Jo palikimas susiliejo draugėn su dideliu antplūdžiu, virto kūnu ir krauju, įsugėrė į tą dvasios lobyną, kuris sudarė italo sielos pagrindą.

Paduvos miestas trylikto amžiuje

Jau septyni šimtai metų, kaip Paduva yra Šventojo miestas. Vardas čia nesvarbu, kadangi visoje Venecijos provincijoje Šventasis yra ne kas kitas, kaip Antanas. Jo vardu tenai į erdvę kyla daugiabokštė bazilika.

Mažesnis brolis portugalas, kuris vieną dieną įžengė pro šio miesto mūrus, pro susklausčius jo vartus, virto garsiausiu vyru visoje Paduvos istorijoje, tos vietos globėju ir valdovu.

Trylikto amžiuje Paduvos miestą juosė stori mūrai, kuriuose buvo keletas angų. Mediniai tų kiaurymių vartai buvo apkaustyti stora geležimi. Gatvės buvo siauros. Iš šonų gūžės žemos, šiaudiniais stogais trobos, arba niūrus, viršuje išranyti rūmai, panašūs į tvirtoves. Tie rūmai, kaip ir visuose viduramžių miestuose, priminė ginkluotus riterius, kurių veidus slėpė šalmas. Vienuolynai ir bažnyčios paprastai stovėjo šiaurės mūrų, lyg parodant, kad anie geležimi šarvuoti vyrai Dievo namus atitolino nuo vietų, besišiaušiančių ginklu ir tvirtovių bokštais. Gatvėmis traukė ginkluoti vyrai ir amatininkai, pažai ir truverai, astrologai ir pirkliai, žydai ir eretikai, — būdinga viduramžių bendruomenės minia.

Paduva buvo pralobusi. Trylikto amžiaus pradžioje miestas žengė į savo gerovės aukso amžių: įdirbti laukai žydėjo, amatai klestėjo, krautuvės buvo užverstos daiktais, gyvai ėjo prekyba. Žmonės dainavo: “Bolonijs nutuko, bet Paduva dar daugiau”. Didelis kanonų teisės žinovas Guglielmo, kuris iš Bolonijos universiteto perėjo dėstyti į Paduvą, taip nurašė

vienam profesorui ispanui, likusiam Bolonijoje: “Vieta tiesiog žavėte žavi, o jei nori pirkti, — čia visa ko pertekė”.

Tačiau ne visa auksas, kas auksu žiba. Jeigu anas mokslo vyras, nuo savo rankraščių pakėlęs akis, būtų atidžiau apsidairęs, būtų išvydęs nemažą vargo ir skausmo. Betgi Paduvos diduomenė vaikščiojo išsi-pusčiusi. Eilė ano amžiaus kronikininkų, — jų tarpe vaizdingiausias buvo Rolandinas, — spalvingai išvardija didžiūnų turtus ir aprašo, kokiais puošniais drabužiais dėvėjo aukštuomenė ir jų damos. Po apylinkes traukė raitelių pulkai anais senais, gerais laikais, kada, Dantės žodžiais tarjant, “narsas ir kurtuazija” eidavo išvien. Būdavo rengiamos rungtynės ir turnyrai, besigėrint damoms, kurios sėdėjo tam tyčia pastatytose ložėse.

Paduvos miestą, kur viršų turėjo gveliai, valdė podesta. Jam talkino šešiolika seniūnų. Su Paduva lenktyniavę miestai tvarkėsi panašiai. Tik kai kurias pilis ar feodalines žemes valdė pavieniai ponai. Mieste, apsup-tame mūrų, didžiūnai dalyvavo bendruomenės gyvenime. Galingi feodalai, pagarbos ir apsaugos ženklai, prašėsi įrašomi į piliečių skaičių ir statydinoti šaunius palocius mieste. Patys gyventojai buvo pasiskirstę į amatininkų korporacijas, arba

gildijas, kurios darėsi galingos ir buvo valdomos intendantu.

Universiteto studentai maišėsi tarp gyventojų, išsiskirdami iš jų tarpo savo margais drabužiais. 1228 metais jų skaičius prašoko penkis tūkstančius. Jų čia atvykdavo iš įvairių Europos kraštų. Anais amžiais tautose didelis apsimainymas idėjomis ir žmonėmis ėjo per universitetus. Ir studentai turėjo gildiją, paskirstytą į keturias “nacijas” — pagal įvairias tautybes. Jie buvo atsikėlę iš Bolonijos universiteto, kadangi ten miestas paskelbė įsakymą, apkarpančių universiteto laisvę. Tuo įsakymu buvo mėgin-ta profesorų po priesaika pri-rišti prie katedros. Be to, grėsė pavojus pačiai studentų gildijai ir jų privilegijai rinktis rektorius. Dėl to nemažas studentų skaičius metė Boloniją. Antra vertus, anuomet profesoriai ir mokiniai be jokio vargo kilnodavosi iš vieno universiteto į kitą. Tasai jaunimas, nerūpestingas ir patvirkes, šiam viduramžių miestui teikė vaizdingą žymę. Triukšmingai einant drašiams vaikins, pirkliai kratė galvas krautvių languose, o moterys žegnodavos tarpulangėse.

Vienok šiose vietose anais metais dažnai paplūsdavo kraujas.

(Bus daugiau)

VINGIS VLIKO DIPLOMATIJOJE

V. RASTENIS

Apie šešias savaites truko, kol vargais negalais paaiškėjo, kaip ten buvo su tomis Vliko telegramomis ar notomis "visoms 35-ims" Helsinkio susitarimus pasirašiusioms vyriausybėms.

Numanoma, kad nemažai mūsų visuomenės daliai Vliko darbai ir žygiai yra "aukšta politika", — kažkokių keliolikos partijų nenuilstamų veikėjų užsiėmimas. Todėl dažno "eilinio tautiečio" akis ne visada užkliūva ties spaudoj pasirodančiais pranešimais apie tuos žygius. Arba bei kiek ir užkliūva, tai dažniausiai gana paviršutiniškai. Nesigilina, pasirodo, į tokių pranešimų turinį ar daugumas uolių Vliko rėmėjų bei idealizuotojų, neišskiriant netgi daugumo patį Vliką sudarančių partijų veikėjų.

Ypač ryškus to nesidomėjimo ar nesigilino palydėjimas kaip tik buvo ta Vliko "Eltos" paskelbtoji (ir ALTarybos biuletenyje pakartotoji) žinia, kad Vliko valdyba telegramomis kreipėsi į "visas 35-ias" Helsinkio sandėryje dalyvaujančias vyriausybes. Praėjo savaitė ir kita po tos žinios viename kitame laikraštyje pasirodymo, o jokios reakcijos, — nei iš publikos, nei iš pačios spaudos. Ar mažai kas tepastebėjo tą žinią, ar laikė ją dėmesio neverta? Viena tik buvo aišku, kad niekam nekrito į akį pati pikantiškiausia tos žinios smulkmena, — tas skaičius "visoms 35-ims" (tai reiškė, kad Vlikas susirašinėja jau ir su komunistinėms valdžiomis...). Na, ne tai, kad visai niekam nekrito. Kam iš mūsų Vliko rolė iš esmės vis dėlto tebeatrodo svarbi, tie atidžiau domimės ir tuo, kaip ta rolė bandoma atlikti. Ir į informaciją apie tą atlikimą atidžiau gilina. Todėl ir ta "smulkmena" vieno kito visgi buvo pastebėta.

Po eilės neviešų ir dviejų viešų tos "smulkmėnos" aikštėn iškelimų Vliko informacijos departamentas bei pats pirmininkas pagaliau tą savo informaciją ištiesino. Būtent, esą kreipėsi ne į "visas 35-ias" Helsinkio vyriausybes, o tik į 30 (ar gal tik 28?). Bet tarp tų, į kurias kreipėsi, esančių ir trys komunistinės vyriausybės, būtent, Jugoslavijos, Lenkijos ir Rumunijos.

Po tokio išsiaiškinimo jau normalu pasisakyti, kas ką apie tai mano, nes, šiaip ar taip, vis dėlto toks vingis Vliko diplomati- joje nėra paprastas. Bet keista

— atrodo, lyg ir niekas tuo ne- siinteresuoja. Ar tyli, kad nepa- togu kalbėt?

Tuo tarpu tik vienas V. Širvydas apie tai pasisakė, kad — o kas čia bloga, jeigu Vlikas ne- vengs ir su komunistinėms vald- žiomis ryšį užmegzti. Nors V. Širvydas buco užsimojęs Vliką ginti kaip tik nuo manęs, aš iš esmės linkęs prie tokio Šir- vydo klausimo kaip tik prisidėti. Iš tiesų — kas gi čia bloga, jei Lietuvos teisių reika- lavimą Vlikas ir komunistams į akis sakys! Bet iš kitos pusės yra kelios priežastys klausiti ir — kas iš to gera? Pavyzdžiui:

1. Toks diplomatinis vingis Vlike, prieš jį darant, turėjo bū- ti apsvaistytas jei ne Vliko sei- me, tai bent jo taryboje. Vliko valdyba, kaip vykdomasis orga- nas, ir juo labiau pats vienas pirmininkas tokius principinės reikšmės dalykus keisti nėra įga- liotas. O atrodo, kad šiuo atve- ju ne tik taryba, bet ir valdy- bos narių dalis apie laiškus komunistinėms valdžioms buvo painformuoti tik *post factum*. Jei iš tikrųjų taip buvo, tai tas tur- bėt dabartiniam Vliko pirminin- kui būdinga. Juk ne taip seniai, jam dar esant ALTarybos pirmi- ninkui, jisai su K. Šidlausku, **be ALT valdybos žinios (!)** tės- kė sveikinimo telegramą komu- nistinės Kinijos vicepremierui, atsukdamas nugarą Taivano Ki- nijai, kurioj prieš penkerius me- tus pats garsinosi įkūręs "naują bazę kovai dėl Lietuvos"...

2. Neįtikinamai skamba pagy- rūnų nuvalkiotasis pažadas "nors ir su velniu kontaktuos", jei tai būtų Lietuvos labui, kai toks pažadas girdimas iš asmens, kurs praktikoj nepakenčia kon- taktų netgi, pvz., su PLB atsto- vu...

3. Nesuprantamas yra Lenki- jos su Rumunija išskyrimas iš kitų Sovietijos satelitų tarpo ir lyg pareiškimas jų vyriausybėms išskirtinio pasitikėjimo. Jeigu jau skundą prieš Sovietiją rody- ti ir komunistinėms vyriausy- bėms, tai nuoseklų jį siųsti vi- somis, išskyrus tik vieną Sovieti- ją.

4. Jeigu tuo išskyrimu Vlikas norėjo tris komunistines valdžias paglostyti už jų tariamai geres- nę laikyseną žmogaus teisių sri- ty, tai išskyrimas visai nevy- kęs. Visi tie režimai žmogaus teisių srity paglostymo nenusi- pelno, bet mažiausiai įglostytina kaip tik Rumunija, nes jų Ceu- cescu, nors laikosi antirusiškos politikos, visais kitais atžvilgiais

pralenkia ir Staliną, ir bet kurį despotą-carą.

5. Jeigu norėta, kaip sako, **pa- informuoti** komunistines vyriau- sybes apie Maskvos demon- strantų reikalavimus, tai visų pirma derėjo informuoti Rytų Vokietijos vyriausybę, nes ta demonstracija buvo nukreipta prieš Ribbentropo-Molotovo sandėrio pasekmes, ir kaip tik tą sandėrį nuoseklų kišti į akis Berlyne esantiems Ribbentropo įpėdinams.

6. Iš viso tų kontaktų (tarp Vliko ir kom. vyriausybų) tiks- lingumo ar priimtumo svarsty- mas yra dar tik pilstymas iš tuš- čio į dyką. Vlikui reiktų pirma pasiekti statusą, bent kiek pana- šų, pav., į Arafato (PLO), tada būtų kita kalba su valdžiomis.

7. Demonstrantai Maskvoj savo žygį kreipė į pasaulio vie- šąją opinią. Vliko notos ar tele- gramos tuo pačiu reikalu yra pa- siųstos į tokias vietas, kur jos niekad neišvys dienos švie- sos...

LONDONE IR APYLINKĖSE

Įspūdžiai iš IV PL jaunimo kongreso (13)

Kai jaunimo kongreso atstovai ir dalyviai stovyklavo netoli Londono esančioj Strawberry Hill gražioj aplinkoj, kongreso turistai buvo apgyvendinti pa- čiaime Londono centre — Pic- cadilly Circus, vidutinės klasės viešbuty.

Apie jaunimo kongreso sto- vyklą smulkiai ir išsamiai Dar- bininke rašė New Yorko jauni- mo atstovė ir speciali korespon- dentė Vida Šlapelytė. Apie kongreso atidarymo koncertą, eiseną prie nežinomojo kareivio kapo ir pamaldas šiek tiek ra- šiau aš pats. Dar liko keletas pastabų apie ekskursijas po Lon- dono apylinkes, ekskursijas po Europą ir kongreso uždarymą.

Iš Londono viešbučio lietuviai turistai buvo autobusu pavėžė- ti į Canterbury, Oxfordą, Strat- ford at Avon, o taip pat pave- žioti ir po patį Londoną.

Canterbury katedra atrodo la- bai didingai. Išorė ir vidus iš- puošti įvairiaisiais ornamentais, statulomis, kolonomis. Tokių architektūrinių puošmenų dabar niekas nebeatrodo, o ir pastaty- tas sunkiai besugeba užlaikyti. Matėsi išorės restauravimo dar- bai, bet atrodė, kad viskas vyks- ta labai lėtai. Miestelis švaru- tėlis, gražus upelinkštis vilio- ja turistus pavažiuoti su valti- mis, daug gražių parkelių su gausiomis gėlių lysvėmis. O su- venyrų ir kitokių prekių krautu- vės pilnutėlės. Priešpiečius su- valgėm charakteringoj Anglijos alinėj — Pub. Maisto pasirinki- mas įdomus: šilti arba šalti su- muštiniai ir alus.

Universitetinis miestas Ox- ford įdomus savo pastatų garbin- gu ir romiu stilium. Visur dvel- kia gili praeitis ir rimtis. Apsi- lankėm ir universitetinių pas- tatų viduje — salėse, korp- racijų valgomuosiose, koply- čiose. Visur senoviški, meniškai išskaptuoti baldai.

Keletą valandų praleidom ir Šekspyro gimtajame miestely — Stratford on Avon. Namukas, ku- riame gimė Šekspyras, pavers- tas jaukiu mažu muziejum — švarūs, žemom lubom kambariai, apstatyti autentiškais baldais ir rakandais.

Lankantis Anglijos provincijoj, autobusu pravažiuojant smul-

turi būti paskirta iki ateinan- čių metų kovo 10. Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas.

— Canberros, Australijos sos- tinės, lietuvių klube spalio 20 įvyko tradicinis baltiečių vaka- ras. Dalyvavo ir kviesti valdžios pareigūnai. Programą atliko Canberros lietuvių ir latvių tau- tinių šokių grupės. Iš pelno pa- dengtos išlaidos, susidariusios demonstruojant prieš Australi- jos sostinėj koncertavusį sovietų Raudonosios Armijos ansamblį.

— Australijos Lietuvių Fondo valdybą sudaro: pirm. A. Zub- ras, nariai A. Staugaitis, K. Zda- nius, V. Ališauskas, M. Didžys.

Lietuvių jaunimo kongreso atstovų delegacija prie Amerikos ambasados Londone. Pirmoje eilėje 4 iš k. V. Abariūtė.

labai malonūs — nei per šilta, nei per vėsu.

Tik pora vakarų buvo užimti lietuviškais rengimais. Nors kelionės į užmiesčius ir nuva- gindavo, bet porą vakarų nuy- kau į garsiąją Londono karališ- kąją operą — Covent Garden. Šiaip taip pavyko gauti vieną bilietą, nes daugumas išparduo- ta iš anksto.

Pirmą kartą Covent Garden operoj teko lankytis 1955. Dabar vaizdas gerokai pasikeitęs, bet labai į blogąją pusę. Kilimai žiauriai nutrinti, kėdės nuzulin- tos, daug kur ir numeriai nukri- tę. Nieko tad nuostabaus, kad prieš keletą dienų teko skaityti New York Times, jog dabar Amerikoj lankėsi Anglijos prin- cesė Margarita ir ieškojo gera- darių Londono karališkos operos remontui.

Tikiuosi, kad Darbininko skai- tytojų tarpe yra nemaža ir ope- ros mėgėjų. Tad trumpai sumi- nėsiu, kokios operos buvo stato- mos Londone birželio-liepos mėnesiais ir kokie pagrindiniai solistai dainavo.

Luisa Miller (Verdi) — Pla- cido Domingo, Katia Ricciarelli, Elizabeth Connell, Renato Bruson.

Werther (Massenet) — Alfredo Krauss, Teresa Berganza, Paul Crook, Malcolm King.

La Boheme (Puccini) — Kiri te Kanawa, Neil Shicoff, Giacomo Aragall, Thomas Allen.

The Rake's Progress (Stra- vinsky) — Robert Lloyd, Helen Donath, Donald Gramm.

Cavalleria rusticana (Mas- cagni) — Fiorenza Cossoto, Er- manno Mauro, Anne Wilkens.

Pagliacci (Leoncavallo) — Te- resa Stratas, Jon Vickers, Peter Glosop.

Idomeneo (Mozart) — Stuart Burrows, Yvonne Kenny.

Daugelis šių solistų yra daina- vę ir New Yorke — Metropo- litan arba City operose.

Šiaip buvo galima vakarą pra- leisti ir viešbuty prie televizij- jos. Veikė 3-4 skirtingos progra- mos. Teko matyti vieną senesnę amerikietišką filmą ir vieną ita- lišką, angliškai perkaltą. Ka- dangi mūsų buvimo laikotarpį Anglijoj, o ypač Londone buvo gausu žiedadulkių, keliančių alergiškiem asmenim nepatogu- mus, tai oro pranešimų metu bu- vo skelbiama ir kiek rytojaus dieną ore bus žiedadulkių — Pollen.

Londono viešnagai pasibai- gus, turistai vienu autobusu lie- pos 18 popietėj nuvyko į Straw- berry Hill, kur grupavosi stovyk- lautojų autobusų virtinė. visi kartu patraukėm per vakaro tam- sos ir rūkų gaubiamas apylin- kes Doverio link. Naktį laivu persikėlėm per Lamanso kanalą ir liepos 19 rytą pradėjom įky- rią kelionę autobusu per keletą Europos kraštų. Apie tai kitą kartą.

Bus daugiau

Kornelijus Bučmys

LKRŠ direktoriai tarėsi

Po Kunigų Vienybės suva- žiavimo Willimantic, Conn., lap- kričio 8 įvyko Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direktorių po- sėdis.

Posėdy dalyvavo: LKRŠ pir- mininkas vysk. V. Brizgys, prel. V. Balčiūnas, prel. J. Balkūnas, kunigai V. Dabušis, A. Kontau- tas, M. Čyvas, J. Grabys, S. Rai- la ir reikalų vedėjas kun. K. Pu- gevičius.

Buvo pranešta, kiek konkre- čios šalpos jau šiais metais pa- siųsta Lietuvon.

Praeitą pavasarį-vasarą kun. P. Žemeikio, Elizabetho lietuvių parapijos klebono, iniciatyva gautas leidimas kun. Pugevičiui vykdyti rinkliavas trijose kita- taučių parapijose Newarko arki- vyskupijoj. Kun. P. Jaraškos ini- ciatyva gautas panašus leidimas rinkliavom penkiose Philadel- phijos bažnyčiose. Tose rink- liavose kitataučiai Lietuvių Reli- ginei Šalpai suaukojo \$6,000. Be to, mum ypatingai yra svar- bus jų susidomėjimas Lietuvos tikinčiųjų persekiojimu.

Maldos kalendorius 1980 me- tam jau paruoštas spaudai. Dar kartą, kaip per praeitus 10 su viršum metų, visi lietuviai bus kviečiami savo parapijose bei organizacijose melstis už Lietuvą paskirtą dieną.

Direktoriai nutarė pasiūsti laiškus visiems vyskupam, kurių žinyboj dirba lietuviai kunigai,

kad ir ne lietuvių parapijose, prašant jų paramos Liet. Religi- nei Šalpai.

Nutarta tose vietovėse, kur nėra rinkliavos LRK Šalpai, pa- skirti tam reikalui įgaliotinius.

Numatyti įvairiose lietuvių kolonijose informaciniai susirin- kimai, kad visuomenė geriau su- prastų LKRŠ veiklą ir ją stipriau remtų.

Kadangi iš Lietuvos įvairiais keliais ateina prašymai iš- spausdinti Lietuvai religinės li- teratūros, maldaknygių, tad Reli- ginė Šalpa su Kunigų Vienybe siūlosi tokius prašymus svarstyti ir, kiek įmanoma, juos patenkin- ti, kaip daroma iki šiol.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS PRAŠYMO PREMIA

Į Lietuvių Rašytojų Draugi- jos premijos komisiją įeina Al- girdas T. Antanaitis, Povilas Gaučys, Nijolė Jankutė-Užuba- lienė, Marija Saulaitytė-Stanku- vienė ir Julija Švabaitė-Gylienė.

Komisija vertins 1979 m. li- teratūrinės knygas. Autoriai ar leidyklos prašomi po 5 egzemp- liorius savo knygų atsiųsti iki 1980 sausio 31 šiuo adresu: P. Gaučys, 835 S. Grant St., Hinsdale, IL 60521. Premija

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS Į LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N.Y. 10019. TEL.— 581-6590; 581-7729. Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjams NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Lakewood, N.J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Forest Hills, N.Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	(212) 268-1594
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canayon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Yerkes, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939

BENDRUOMENINĖS ŽINIOS

Rimantas Stirbys, JAV LB anglų kalba leidžiamo žiniaraščių Bridges vyr. redaktorius, atstovavo JAV LB krašto valdybai, Šv. Tėvui Philadelphiajio lankant ukrainiečių katedroj vykusį popiežiaus sutikimą buvo gautas per Philadelphiajos ukrainiečių arkivyskupijos kancelerį.

Elizabeth A. Litfin, anks-tesniosios emigracijos lietuvių, uoliai talkinanti Waterburio LB apylinkei valdžios įstaigų bei pareigūnų Lietuvos reikalais kontaktavime, laišku kreipėsi į JAV prezidentinį kandidatą sen. Howard H. Baker su prašymu padėti politiniam kaliniam V. Petkui ir B. Gajauskui. Savo atsakyme sen. Baker, apgailestamas Amerikos nepajėgumą padėti nešantiem komunistų jungą, praneša, kad jis kreipėsi į valstybės departamentą pagalbos Petkui ir Gajauskui suteikimo reikalui.

JAV LB visuomeninių reikalų taryba apie sovietų įvykdytą lietuvių sportininko Vlado Česio pagraibimą painformavo JAV atstovą Jungt. Tautų žmogaus teisių komisijoj Edward M. Mezvinsky. Jis yra parašytas klausimą ištirti ir jį kelti žmogaus teisių komisijos posėdyuose.

Rimas Česonis, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas, įeina į Pensylvanijos Carter-Mondale per rinkimo komitetą. Jis darbuojasi kitų 28 įtakingų politikų ir finansininkų tarpe. Pažymėtina, kad R. Česonis darbavosi prez. J. Carterio rinkiminėje kampanijoj jam pirmą kartą kandidatuojant į JAV prezidento postą. Turėdamas ar-

timus ryšius su Baltaisiais Rūmais, jis ne vienu atveju yra sėkmingai tarpininkavęs lietuvių reikalais.

Arvydo Jurašiaus pastangomis Denver, Colorado, buvo atgavinta lituanistinė mokykla. Pamokos vyksta jo namuose. Mokinų daugumą sudaro Rūtos tautinių šokių grupės šokėjai, kurie, prieš vykdam į VI-ąją tautinių šokių šventę Chicagoj, stengiasi padidinti savo lituanistines žinias. A. Jurašius yra baigęs West Point karo akademiją, yra atsargos kapitonas.

Turi nuostabų talentą dirbti su jaunimu ir sukelti jo entuziazmą lietuviškiems reikalams. Mokyklą jis numato plėsti, į ją įjungiant ir mažuosius. Lituanistinė mokyklą remia Colorado LB apylinkės valdyba, kuriai vadovauja Stepas Steikūnas.

JAV kongr. Charles Dougherty, JAV LB krašto valdybos prašymu įnešęs į atstovų rūmus įstatymo projektą (H.R. 5407), pagal kurį būtų gaunama parama Lietuvos diplomatinei tarnybai, šiomis dienomis savo distrikte gyvenantiems piliečiam išsiuntinėjo biuletenį. Jame skatinama rašyti laiškus L. Brežnevui ir prašyti trijų politinių kalinių išlaisvinimo. Tie kaliniai yra lietuvis Gajauskas, ukrainietis Lukianenko ir rusų-žydė Levine. Trumpai pateikiamos tų politinių kalinių biografijos. Atskiru straipsneliu suminėta kongr. Dougherty veikla Pabaltijo valstybių reikalais — pareiškimai kongrese, įneštos rezoliucijos, laiškas Brežnevui B. Gajausko reikalui, įstatymo projektas gauti lėšų Lietuvos diplomatinei tarnybai.

PLB TELKIA BENDRADARBIUS

PLB visuomeninių reikalų komisija politikos reikalams priėmė patariamąsios tarybos vadovo Broniaus Bieliuko pasiūlymą ir sudarė PLB leidinių komisiją: Marija Aušra Jurašienė, prof. Algirdas Landsbergis, Vincas Rastenis, prof. dr. Tomas Remeikis, dr. Aleksandras Štomas ir Tomas Venclova. Komisija savo pirmininku išsirinko Vincą Rastenį. Komisijos adresas: PLB leidinių komisija, 86-06 86th Ave., Woodhaven, New York 11421. Tel. (212) 849-8831.

Taip pat priimtas patariamąsios tarybos pasiūlymas suorganizuoti kompetentingų asmenų talką kun. Kazimiero Pu-

vičiaus vadovaujamai Lietuvių religinei tarnybai (religinei informacijai) ir naujai kuriamam Lietuvių informacijos centrui. Sutarta su kun. K. Pugetvičium, kad būtų organizuojami seminarai religinėse ir bendrinėse konferencijose, studijų institutuose, universitetuose. Paskaitininkais kviečiami šie asmenys: prof. Algirdas Landsbergis, dr. Aleksandras Štomas, Tomas Venclova.

Informacijos sklaidos reikalui kreiptis šiuo adresu: Kun. Kazimieras Pugetvičius, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Tel. (212) 647-2334.

BALFO SUVAŽIAVIMAS LOS ANGELES MIESTE

Kiekvienais metais Balfio direktoriai savo lėšomis suvažiuoja lietuvių šalpos reikalų aptarti. Šiais metais toks suvažiavimas įvyko Los Angeles, Calif., lapkričio 17, vietos Balfio skyriaus globojamas.

Ne visi direktoriai suvažiavime dalyvavo. Vienus ištiko mirtis, kitus liga, o dar kiti neturėjo lėšų. Šie savo vieton turėjo įgalioti kurį vietinį Balfio darbuotoją.

Iš New Yorko dalyvavo visi trys: Vincas Padvariety, Janina Gerdvilienė ir Bronius Bieliukas.

Balfio suvažiavimas Los Angeles skyriaus pirm. Vlado Pažiūros (jis yra taip pat ir direktorių kolegijos pirmininkas) buvo gerai suorganizuotas ir praėjo gana sklandžiai. Vietoj mirusios ilgametės Detroito direktorės Elzbieta Paurazienės nauju direktorium išrinktas Jurgis Mikaila, taip pat iš Detroito.

Iš Balfio pirmininkės Marijos Rudienės pranešimo aiškėjo, kad Balfio centras turi plačius ryšius su tarptautinėmis šalpos organizacijomis, kad Balfio šalpa pasiekia ne tik okupuotos Lietuvos gyventojus Lietuvoje, bet ir už jos ribų — Lenkijos lietuvius, Pietų Amerikos, net Afrikos, kartais ir šio turtingo krašto, JAV, skurdan patekusį lietuvi.

Tai gi, mieli lietuviai, kurie dar neatsiuntė šiais metais savo aukos vargstančiam lietuviui, ištieskit pagalbos ranką, pasiųsdami savo auką New Yorko skyriaus išdėdinkui šiuo adresu: Vladas Jasinskas, 85-75 87th St., Woodhaven, N.Y. 11421. Visos aukos yra perduodamos Balfio centrui newyorkiečių vardu.

Janina Gerdvilienė
New Yorko Balfio skyriaus pirmininkė

JAV LB Pietryčių apygardos atstovų suvažiavimas, įvykęs lapkričio 11 Baltimorėj. Nuotraukoj matome dalį suvažiavimo dalyvių. Iš k. I-oj eilė: Vytautas Eringis — Baltimorės apylinkės pirmininkas, išrinktas apygardos pirmininku, Aleksandras Radžius, jr. — išdėdinkas, Elena Bradūnaitė, p. Sušinskienė, Teresė Gečienė — Philadelphiajos apylinkės pirmininkė, Aleksandras Radžius — Kultūros Tarybos pirmininkas, Eregijus Krasauskas — sekretorius; II-oj eilė: Kęstutis Česonis — buvęs apygardos pirmininkas, Linas Kojelis — Washingtono apylinkės pirmininkas, Rimas Česonis — New Jersey apylinkės pirmininkas. Nuotr. Jono Urbano

Kongr. Dougherty artimai bendradarbiauja su JAV LB krašto valdybos ir Koalicijos išlaisvinti Petkui ir Gajauskui pareigūnais ir nepilnų metų laikotarpį su jais yra susitikęs penkis kartus.

Daugelis amerikiečių kreipiasi į JAV LB visuomeninių reikalų tarybą. Be standartinių informacijos prašymų, pasitaiko ir įdomesnių. Prieš gerą mėnesį kreipėsi vienas asmuo, kuris rašas romaną apie "Holocaustą". Jame vienas iš veikėjų būsiąs lietuvis, SS kareivis. Tačiau šis autorius turįs problemą ieškodamas bibliografinės medžiagos apie lietuvių SS dalinius. Ar negalėtų JAV LB jam padėti? Atsakymą autoriui paruošė JAV LB krašto valdybos vicepirm. dr. Algirdas Budreckis. Jis paaiškino, kad iš visų Hitlerio užimtų valstybių tik lietuviai, lenkai ir graikai nesudarė SS legionų. Savo teigimui patvirtinti nurodė eilę bibliografinių duomenų.

LOS ANGELES, CALIF.

Marija Rudienė, Balfio centro valdybos pirmininkė, iš Chicago su vyru buvo atvykusi į Los Angeles dalyvauti Balfio direktorių suvažiavime, kuris vyko lapkričio 17 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj. Lapkričio 18 viešnia pasakė išsamią kalbą apie Balfio veiklą Los Angeles Balfio skyriaus 35-erių metų sukakties minėjime.

Literatūros vakaras su rašytoju Jurgiu Jankum įvyks gruodžio 8, šeštadienį, 8 val. vak. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėj. Literatūros profesorė dr. Elena Tumienė aptars naująjį J. Jankaus romaną "Anapus rytojaus". Meninę programą dalį atliks solistas Rimtautas Dabšys, akomponuojant Onai Metrikienei. Vakara rengia Lietuvių Fronto Bičiuliai.

Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 rengia Lietuvių Bendruomenė Šv. Kazimiero parapijos salėj. Vakarą pradžia 8 val. vak.

Klaipėdos krašto prijungimo minėjimas Šv. Kazimiero parapijos salėj įvyks sausio 13. Rengia šauliai.

Politinių studijų savaitgalis, rengiamas Lietuvių Fronto Bičiulių, Šv. Kazimiero parapijos salėj įvyks sausio 26-27.

Elena Juciūtė, Boston, Mass., buvusi Sibiro kalinė ir knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė, yra pakviesta į Los Angeles dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės atgavimo sukakties minėjime ir pasakyti pagrindinę kalbą. Rengia Altos skyrius, talkinamas visų organizacijų. Tai bus pirmas įvykis, kad Vasario 16-osios minėjime pagrindinė kalbėtoja bus moteris.

Dail. Adomo Galdiko pomirtinė kūrinių paroda iš Putnam, Conn., bus atvežta į Los Angeles ir Šv. Kazimiero parapijos rengiamos Lietuvių Dienos proga birželio 22 bus išstatyta parapijos patalpose. Parodą globoja parapija, o jos įrengimu rūpinasi skautai akademikai. — L.Ž.K.

Iš JAV LB Pietryčių apygardos suvažiavimo, įvykusio lapkričio 11 Baltimorėj. Pasitarime dalyvauja iš k. Aleksandras Radžius, Vytautas Eringis, Birutė Gaillienė, Stasė Surdokienė, Aleksandras Radžius jr. ir Kęstutis Česonis. Nuotr. Jono Urbano

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

(atkelta iš 2 psl.)

kad Vilniaus universiteto Istorijos katedra turėjo paveldėti iš senojo Vilniaus universiteto A. Kojelavičiaus, J. Lelevelio, I. Danilavičiaus, I. Onacevičiaus, o iš Kauno universiteto I. Jonyno, A. Janulaičio, A. Alekno, J. Totoraičio tradicijas, siekiančias objektyvios istorinės tiesos, tačiau iš tikrųjų Vilniaus universiteto istorijos katedroje dėstė istorijos falsifikuotojas J. Žiugžda. Objektyvesni buvo I. Jonynas, K. Jablonskis, R. Rimantienė, B. Dundulis, A. Šidlauskas. Be šių, fakultete dar dėsto: R. Kulikauskienė, P. Kulikauskas, A. Tautavičius, J. Galvydis, B. Dundulienė, R. Batūra, S. Lazutka, A. Vaitkūnas, J. Dobrovolskis, A. Bendžius, R. Krutulytė, V. Lesčius (fakulteto dekanas), S. Jegerlevičius, A. Bacys.

Istorijos fakultete veikia ir psichologijos katedra (nuo 1969). Iš dėstytojų čia minimi: A. Gučas, J. Lapė, E. Rimkutė, G. Mikšytė. Istorijos fakultetas ruošia taip pat bibliotekininkystės ir bibliografijos specialistus. Tos srities katedra įsteigta 1969. Joje dėsto V. Žukas, H. Sinkevičius, G. Ragutienė, V. Urbonas, L. Vladimirovas. Nuo 1950 istorijos fakultete veikia ir žurnalistikos katedra. Jos dėstytojai: J. Karosas, J. Bulota, B. Ragutis, S. Makauskas, L.V. Žeimantas, L. Tapinas, S. Valiulis, V. Užtapa, D. Šniukas, J. Laucius, J. Oguzas, L. Grubinskas, R. Mokkus, D. Mickevičius. Šioje katedroje reikalaujama gero rusų kalbos mokėjimo. Skiriamas dėmesys ir kitoms svetimoms kalboms.

Vilniaus pedagoginio instituto rektoriumi paskirtas atkalkusis išeivijos lietuvių kultūrinio gyvenimo niekintojas, sovietinės ideologijos apaštalas Jonas Aničas. Ilgą laiką jis buvo komunistų partijos centro komiteto mokslo ir mokyimo įstaigų skyriaus viršininku. Dabar toms partinės propagandos pareigoms paskirtas plačiau nežinomas A. Jakaitis. J. Aničas yra gimęs 1928. Yra įsigijęs istorijos mokslų kandidato laipsnį, kai kurį

laiką komunistų partijos istoriją yra dėstęs Kultūros institute, Kauno politechnikos institute ir Šiaulių pedagoginiame institute. Keletą metų jam buvo pavesta sekti išeivijos lietuvių spaudą ir sovietinių žurnalių vertinti išeivijos lietuvių kultūrinį gyvenimą. Jo vertinimai buvo labai šališki, neobjektyvūs. Reiškėsi ir kaip ateistinio auklėjimo teoretikas. Tokio žmogaus paskyrimas rektoriumi nieko teigiamo nežada Vilniaus pedagoginiam institutui, ruošiančiam Lietuvai mokytojus.

Lietuvos respublikinė 1979 m. premija paskirta prof. Liudvikui Abraičiui ir doc. Rimanui Šeinauskui už automatizuotos elektroninės aparatūros patobulinimą. Atrodo, kad lietuviai elektronikai yra pažangiausi visoje Sovietų Sąjungoje.

Spalio 25 Lietuvoje mirė muzikas Jonas Gyls. Buvo gimęs 1928 Molėtų apylinkėje. Kai kurį laiką mokytojavo pradžios mokyklose. Baigęs muzikos konservatoriją, buvo paskirtas pagarsėjusio "Lietuvos" ansamblio direktorium (1962). Vilniaus universitete įsigijo ir teisininko specialybę. Pastaruoju metu ėjo Kultūros ministerijos kadrų viršininko pareigas.

Muziko Balio Dvariono atminimui Vilniuje, Lenino aikštėje, prie namo, kuriame ilgą laiką kompozitorius gyveno, iškilmingai prikalta memorialinė lenta. Neseniai buvo pamiršta B. Dvariono 75 metų gimimo sukaktis.

Bolševikinės revoliucijos sukakčiai ir okupuotos Lietuvos valdinėje spaudoje pilami diti-rambai ir ugningos liepsnelės. Visas sovietinis superlatyvų ir sparnuotų metaforų žodynas liete liejasi į ilgiausius straipsnius. Revoliucija vadinama žmonių aušra, amžino pavasario varpais, laisvės ir taikos avantgardu. Tačiau iš okupuotos Lietuvos gaunamomis žiniomis tų gausių straipsnių pagarbinimai ir pasigyrimai nepasiekia nei žmonių širdies, nei palenkia proto, nes visi žino, kad tai tik tušti žodžiai, propagandiniai pasigyrimai.

Pr. N.

IŠ VISUR

Lietuvių stipendijų fondui Clevelande Korp. Neo Lithuania šventę lapkričio 17 suaukota 6,590 dol. Stambiausi aukotojai buvo dr. Elena ir dr. Viktoras Čeičiai, paaukoję 5000 dol.

Dail. Giedrės Žumbakienės dailės paroda įvyks Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, Chicagoje, nuo gruodžio 1 iki sausio 18.

Toronte, Ont., Prisikėlimo parapijoj gruodžio 5 įvyks rajoninis lietuvių pranciškonų suvažiavimas. Dalyvaus pranciškonai iš St. Catherine's, Rochesterio, Bridgeville ir Toronto vienuolynų, o taip pat provincijolas Tėv. P. Baltakis iš Kennebunkport, Maine.

Čiurlionio ansamblio koncertas įvyks gruodžio 9, sekmadienį, 3 val. popiet Chicagoj, Marijos aukštesniosios mokyklos salėj. Koncertą rengia Chicago Balfio apskritys ir skyrių valdybos, minint 35-rių metų veiklos sukaktį.

Toronto, Ont., Prisikėlimo parapijoj, kuriai vadovauja lietuvių pranciškonai, gruodžio 6-9 vyks priešadventinis susikau-pimas parapijai ir studentam. Vadovaus Tėv. Juozapas Bacevičius, Tėv. Bernardinas Grauslys ir provincijolas Tėv. Paulius Baltakis. Dalyvaus ir jaunieji pranciškonų kandidatai.

Moksleivių ateitininkų kursai Putnam, Conn., vyko lapkričio 22-25. Dalyvavo atstovai iš New Jersey, New Yorko, Greenwich, Conn., Hartfordo, Bostono, Clevelando, Montrealio ir Toronto. Kursų vadovė buvo Jūra Viesulienė iš Philadelphiajos, lektoriai — kun. dr. V. Cukaras, inž. A. Sabalis, seselė Margarita, Tomas Gimius, Jūra Viesulienė ir kun. prof. Yla. Vadovai — Arūnas Čiuberis, Dalija Sakaitė, Danutė Norvilaitė, Paulius Gudelis, Ritonė Ivaškaitė.

Dainavos stovyklavietėje nuo lapkričio 21 vyko moksleivių ateitininkų kursai. Suvažiavo 37 moksleiviai iš Chicago, Clevelando, Detroito, Cincinnati, Washingtono. Dvasios vadas buvo kun. J. Staškevičius, paskaitininkai — P. Kisielius Jr., Saulius Gimius, Saulius Čyvas, Rasa Šoliūnaitė, dr. P.V. Vy-gantas.

Dail. A. Petrikonio darbų paroda Prisikėlimo parapijos parodų salėj, Toronte, įvyks gruodžio 15-16.

"Himnai ir raudos" — muzikinė Br. Markaičio, SJ, mistėrija bus statoma gruodžio 8-9 Chicagoj, Jaunimo Centre, Vilniaus universiteto 400 su-kakčiai paminėti.

Prof. Juozas Žilevičius, Lietuvių Muzikologijos Archyvo įsteigėjas, rugpičio mėn. išvyko iš Chicago ir apsigyveno pas dukrą prie Baltimorės. Jo adresas: Prof. J. Žilevičius, 619 Stone Barne Rd., Towson, MD 21204.

Kazimieras Taparas, sulaukęs 65 m. amžiaus, lapkričio 4 mirė Adelaidėje. Buvo veiklus lietuvis, LKVS Ramovės skyriaus pirmininkas, Australijos Lietuvių Fondo įgaliotinis Adelaidėje.

Stasio Rudžio ir Elzbieta Pauliukonienės moterystę palaimino kun. Antanas Micidonas, MIC, lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Worcester, Mass., tos parapijos bažnyčioje lapkričio 23, dalyvaujant jų šeimų nariams.

Nauji Darbininko skaitytojai: G. Kluchnikas, Hillside, N.J., V. Noreika, So. Boston, Mass., A. K. Mockus, Citrus Heights, Calif. Užsakė kitiem: kun. A. Janiūnas, Lawrence, Mass. — J. Janiūnai, Norwood, Mass. Vietoj mirusio S. Nugent laikraštį perėmė S.E. Stokes, So. Boston, Mass. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metams.

KULTŪROS ŽIDINYJE

Kultūros Židinio rudens vakaras praėjo su dideliu pasisekimu. Lietuvių Kultūros Fondo vadovybė džiaugiasi dideliu skaičium svečių, atėjusių pasiklausyti Nerijos koncerto ir praleisti linksmą vakarą savo pastogėj. Šeštadienio vakarą didžiąją Židinio salę užpildė apie 400 žmonių. Sekmadienį apie 250 dalyvavo jaunimo pamaldose. Židinis tartum atgijo ir alsavo nauju entuziazmu ir viltimi. Nuotaika buvo pakili, veiduose matėsi džiaugsmas ir malonūs įspūdžiai liko giliai įspausti ilgą laikui.

Nerijos ansamblis sužavėjo New Yorką. Clevelando mergaičių dainos, jų graži išvaizda ir nuolatinė šypsena veiduose padarė jas New Yorko dukterim

per tas dvi greit prabėgusias dienas Kultūros Židiny. Jos dainavo scenoje koncerto programoj, vėliau dainavo šokiuose ir kitą dieną, nežiūrint nuovargio, gražiai atlikom giesmėm kėlė malda nuotaiką jaunimo mišiose. Jų vadovė Rita Čyvaitė-Kliorienė užsipelnė pagarbą, susižavėjimą ir gilią padėką new-yorkiečių tarpe. Visas Nerijos sąstatas vertas širdingos padėkos už brangius momentus, kuriuos jos atnešė į mūsų gyvenimą.

Padėka priklauso ir Kultūros Židinio rėmėjams, kurių didelis skaičius atvyko pasidžiaugti Nerijos daina šiltoji Židinio atmosferoj. Padėka New Yorko jaunimui, ypač tiems, kurie negailėjo laiko ir benzino, važinėdami clevelandietes pasidairyti po New Yorko didmiestį. Padėka visiems rudens vakaro rengėjams ir talkininkams, kurių darbo vai-

siumi džiaugėsi svečiai. Giliausia padėka tėvam pranciškonam, be kurių neturėtumėm nei Židinio, nei tokių šviesių momentų mūsų gyvenime. Neužmirštama padėka ir tiems, kurie negalėjo dalyvauti, bet atsiuntė auką Kultūros Židiniui. Jų pavadės bus paskelbtos Darbininko puslapiuose.

Finansinį rudens vakaro pasisekimą užtikrino Vytauto Vėbeliūno vadovaujama Lito investavimo, nekilnojamo turto kelionių biuro ir kitų patarnavimų bendrovė. Litas apmokėjo beveik visas Clevelando Nerijos atvažiavimo išlaidas! Tai gražiausias pavyzdys, kaip savi gali padėti saviesiems. Lietuvių Kultūros Fondas dėkoja V. Vėbeliūnui ir tikisi, kad lietuviai neužmirš Lito bendrovės pastangų padėti mūsų bendram reikalui.

Dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, nuolatiniai Židinio rėmėjai, taip pat paaukojo stambią sumą ir patys dalyvavo rudens vakaro pobūvyje. Dr. Juozas ir Irena Dičpinigaičiai apmokėjo parengimo spausdinių išlaidas. Dėka šių žmonių ir visų, kurie be nuovargio ir skundo dirba Židinio gerovei, mūsų viltys į lietuviybės išsilaukimą Amerikoje lieka tvirtos.

CAMBRIDGE, MASS.

Nekalto Prasidėjimo parapija atšventė 70 metų

Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapija Cambridge, Mass., lapkričio 3 atšventė savo gyvavimo 70 metų.

Parapijos klebonas kun. Simeonas Saulėnas ir jo vikaras kun. Jonas Klimas buvo tarpe susirinkusių parapičių, užpildžiusių pobažnytinę svetainę. Prie garbės stalo dar sėdėjo Norwoodo klebonas kun. Albertas Abračinskis, Lawrence klebonas kun. Albinas Janiūnas, kun. Juozapas Naudžiūnas iš Waterburio ir keli Cambridge miesto aukšti pareigūnai.

Programą vedė mokytojas Kirslis, ilgametis parapijos aktyvus narys.

Buvo sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnai, po kurių svečiai pasistiprino puikia karšta vakariene.

Po vakarienės pirmuoju kalbėtoju buvo kun. Albinas Janiūnas. Jis apibūdino parapijos pirmuosius žingsnius ir jos tolimesnį vystymąsi.

Parapija buvo įsteigta 1909. Tada susirinko grupė lietuvių ir pasirašė parapijos įsteigimo dokumentą. Neturėta nei kunigo, nei bažnyčios. Pirmas su Cambridge lietuviais dirbti atvyko kun. Krasnickas, kuris savo energija ir darbštumu surinko pinigų ir pastatė bažnyčią. Čia pat po bažnyčia mokė vaikus. Jis dirbo iki 1918, kada, netekęs sveikatos pasitraukė. Tada į Nekalto Prasidėjimo parapiją klebonu atėjo kun. Pranciškus Juškaitis. Jam parapijoj teko dirbti ilgiausiai. 1926, pasikvietęs Nukryžiuotojo seseles iš Penssylvanijos, įkūrė mokyklą ir nupirko vienuolynui namus. Kun. Juškaitis atšventė parapijos įkūrimo 50 metų ir išleido El.

Kalėdiniam išpardavimui gruodžio 9, sekmadienį, vykstant Kultūros Židiny, bus taip pat atidarytas ir Darbininko spaudos kioskas. Čia bus galima gauti naujausių lietuviškų knygų, plokštelių, gintaro dirbinių ir kitokių lietuviškų suvenyrų bei dovanų.

Merkelis Giedraitis, tai naujoji knyga apie žymią lietuvių ir jo nuostabius laikus. Gaunama Darbininke, pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos: Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mich., 48084. Kaina 7 dol., kietais viršeliais 10 dol.

Lietuviškų kalėdinių atvirukų su tautiniais — religiniais motyvais galima užsisakyti Darbininko administracijoj. 3 kortelės už 1 dol. Taip pat gaunamos kortelės vardinėm, gimtadieniam ir kitom progom. Persiuntimui pagal skaičių pridedama 50 c. arba 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Kultūrinis subatvakaris

Lapkričio mėnesio subatvakari pradėjo komisijos pirm. inž. Edmundas Cibas. Su svečiu prelegentu Edvardu Cinzu iš Belgijos supažindino rašytojas Antanas Gustaitis.

A. Gustaitis, kaip ir savo atliekamosiose programose, buvo labai įdomus. Humoristine forma jis palietė eilę rašytojų, veiksmų, į kuriuos nepretenduoja rašytojas Cinzas. Cinzas lankė Telšių gimnaziją ir norėjęs būti jūrininku, bet gyvenimas jį nubloškęs į anglių kasyklas Belgijoje. Pradėjęs rašyti dar laisvųjų Lietuvoj. Už "Brolio Mykolo gatvę" gavo Lietuvių Rašytojų Dr-jos premiją. Algimanto Mackaus fondas išleido jo "Raudonojo arklio vasaros" pirmą tomą, o dabar baigia rašyti ir antrą tomą.

Rašytojas E. Cinzas gal apie 5 minutes kažin ką skaitė (jo žodžiai vos girdimi) iš "Raudonojo arklio vasaros" antro tomo.

Svečią Cinzą į šį subatvakari pakvietė Bostono etnografinis ansamblis, kurį, šią vasarą viešint Belgijoje, rašytojas labai nuoširdžiai globojęs.

Šiame subatvakary buvo daug dalyvių, ypač jaunimo. Kultūriniai subatvakariai vyksta trečią mėnesio šeštadienį Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4-oji gatvė, So. Bostone.

Dainavo Daunoras

Iš okupuotos Lietuvos atvykusio solisto Vlado Daunoro koncertas Bostone vyko lapkričio 22. Solistui akomponavo jo palydovas pianistas Robertas Bekionis.

Vasyliūnienės parašytą parapijos istoriją, kuri ir šiandieną yra vienintelis parapijos praeities veiklos šaltinis. Kun. Juškaičiui mirus, kurį laiką klebonu buvo kun. Antanas Baltrušiusas. Jis atremontavo bažnyčią, sutvarkė kleboniją. Jam išėjus klebonauti į So. Bostoną, Cambridge klebonu yra energingas kunigas Simeonas Saulėnas.

Kun. Saulėno nuopelnas yra tas, kad kovodamas jis pastatė naują kleboniją, kurios statybos darbą atliko lietuviai inžinieriai Mickūnas ir Manomaitis. Klebonijos stilius yra pritaikytas prie bažnyčios stiliaus. Kun. Saulėnas rūpinasi ne tik parapijos, bet ir lietuviybės išlaikymu. Jis yra nuoširdus lietuvis.

Toliau po trumpo El. Vasyliūnienės žodžio vyko meninė programa, kurią atliko Jurgis Lissauskas, tenoras iš Lawrence, Mass. Jis padainavo: Oi niekur nėra — liaudies dainą, harmonizuotą K. V. Banaičio, Meilės dainą — Charles Chaplin ir Pajaco ariją iš operos "Pajacai" — Leoncavallo.

Minėjimas buvo baigtas malda, kurią sukalbėjo parapijos asistentas kun. Jonas Klimas.

Patenkinti parapičiai skirstėsi namo. Atsiliepiamai apie pareigimą buvo labai geri.

E.V.

Rinkimai

So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos valdybos rinkimai įvyks gruodžio 16, sekmadienį, nuo 2 iki 6 val. popiet. Visi klubo nariai kviečiami balsuoti. Draugijos veikla bus tokia, kokio valdyba bus išrinkta.

Nauji Metai

So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos valdyba ir šiais metais rengia Naujų Metų sutikimą gruodžio 31 savo namo trečio aukšto salėj. Pradžią 8:30 val. vak. Bilietai gaunami klubo vedėją Algį Šmitą, telef. 268-9058, ir pas visus valdybos narius. Stalus galima užsisakyti iš anksto.

Viešnia iš Californijos

Pas savo tėvą inž. dr. Jurgį Gimbutą, gyv. Arlington, Mass., svečiavosi jo dukterė Živilė Gimbutaitė. Ji Californijos universitete studijavo kalbas ir gavo bakalaurą laipsnį, o vėliau Los Angeles universitete gavo magistro laipsnį iš literatūros. Dabar tame pačiame universitete dirba kaip "asistant" redaktorė.

Aukos Bendruomenei

Per Bostono LB apylinkė Lietuvių Bendruomenei auکوjo po 25 dol. — Algis Šmitas, Juozas Kapočius, Henrikas Čepas, 20 dol. — Stasys Augonis, 15 dol. — Danielius Averka, po 10 dol. — Milda Morkūnienė ir Romas Bričkus. Ne po 10 dol., kaip anksčiau buvo parašyta, bet po 20 dol. auکوjo Ona ir Vladas iš So. Bostono, Marius Žiaugra, Antanas ir Aniceta Januškos, A. Astravas.

Nauja šeima

Brocktone, Lady of Lourdes bažnyčioj, spalio 7 moterys sakramentą priėmė Cynthia Ann Colombo ir Jonas Algirdas Jakutis.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Del lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užkite — įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y.: The Chase Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y.: Nanuet Mall Shopping Cent., Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn.: Hans and Fritz Dell 270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. — Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus — 101 Central St. Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall — Tel.: 201 785-0542

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A. BENEDIKTA MISLIAUSKIENĖ -BARUSEVIČIŪTĖ

mirė 1978 m. gruodžio mėn. 23 d. 6 val. vak. Fitzgerald of Mercy ligoninėje, Darby, Pennsylvania. Palaidota 1978 gruodžio mėn. 28 d. Šv. Petro-Povilo kapinėse, Springfield, Pennsylvania.

Artinasi liūdesio pirmosios metinės, kaip Visagalio Viešpaties Dievas veltionę pasikvietė pas save ir atskyrė iš mūsų tarpo.

Už a.a. Benediktos sielą Šv. Mišios bus aukojamos 1979 m. gruodžio mėn. 23 d. šiose šventovėse: Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje 10:30 val. ryto, Philadelphia, Pa.; Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos koplyčioje, Romoje; Šv. Antano bažnyčioje, Kretingoje, Lietuvoje; marijonų vienuolyne, Chicagoje, 9:00 val. ryto; lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero vienuolyne, Brooklyn, New Yorke; St. Francis Monastery, Loretto, Pennsylvania, 10:30 val. ryto; Fitzgerald Mercy ligoninės koplyčioje 12:00 val. vidudienį, Darby, Pennsylvania.

Gimines ir artimuosius prašau a.a. Benediktą prisiminti savo maldose.

Skausmo prislėgtas vyras Henrikas ir artimieji

A.A.

INŽ. IGNAS GASILIŪNAS

1979 gruodžio 7 sueina vieneri metai nuo išsiskyrimo iš mūsų tarpo brangaus vyro ir tėvelio.

Šv. Mišios už jo vėlę bus aukojamos Brooklyno pranciškonų vienuolyno koplyčioje gruodžio 15, šeštadienį, 10 v.r.

Visuomenė ir bendradarbiai prašomi prisiminti a.a. Igną savo maldose.

Žmona ir vaikai

Mūsų nepamirštamai sesei

v.s. ONAI SAULAITIENEI

mirus, jos vyrui v.s. Antanui, sūnui v.s. kun. Antanui, SJ, dukrai s. Marytel, žentui ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią skautišką užuojautą.

LSS-gos Atlanto rajono vadija: rajono vadas, vadeivė ir vadeiva

A.A.

MARY H. BELAZARAS,

gyvenusi 171 Griffin Road, South Windsor, Conn., sulaukusi 84 metų amžiaus, mirė lapkričio 14. Veltionė buvo gimusi Amerikoje. Jos tėvai buvo vieni iš pirmųjų lietuvių emigrantų šio krašte. Dideliame nuliūdime liko sūnus Juozas su žmona Albina.

Mūsų mielam choro nariui VYTAUTUI LABUČIUI, Lietuvoje mirus motinai

MARIJAI LABUTIENEI,

reiškiamo gilią užuojautą.

N. Y. Lietuvių Vyrų Choras PERKŪNAS

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: gruodžio 8, šeštadienį, penktadienio popiečių drabuotojų susirinkimas ir vakarienė su kultūrine programa; gruodžio 9, sekmadienį, prieškalėdinis apsipirkimas mažojoje salėje. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas. Pradžia 12 val. Vaizganto Kultūros Klubo popietė — 3 v. didžiojoje salėje. Svečiuojasi rašytojas Edvardas Cinzas iš Belgijos.

Popietė su rašytoju Edvardu Cinzu bus gruodžio 9, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje. Rašytojas pastoviai gyvena Belgijoje. Į Ameriką buvo atvykęs aplankyti savo sesers. Grįždamas svečiuojasi Bostone ir Washingtone. Šioje popietėje jis skaitys iš savo kūrybos. Popietę rengia Vaizganto Kultūros Klubas.

Eglutė Maironio lituanistinėje mokykloje bus gruodžio 16, sekmadienį. Mokiniai vaidina Pauliaus Jurkaus parašytą eilutą vaidinimą "Žiemos pasaka". Vaidinime dalyvauja mokiniai nuo pirmo iki šešto skyriaus. Šių skyrių tėvai prašomi pasikambinti O. Ilgūnienei 212 846-6498. Ji nori sutvarkyti kostiumų reikalus, kaip ir kas turi vaidinime apsirengt. Bendra vaidinimo repeticija įvyks gruodžio 8, šeštadienį, nuo 1:30 v. iki 3:30 v. popiet Kultūros Židinyje. Taip pat ir gruodžio 15, šeštadienį, 9 v.r.

Prof. J. Brazaitis penkerių mirties metų sukakties proga prisimintas gruodžio 1, šeštadienį. Tą dieną 10 val. lietuvių pranciškonų vienuolyno koplyčioje buvo pamaldos. Mišias koncelebravo trys pranciškonai — Tėv. Kornelijus Bučyns, Tėv. Antanas Prapakas ir Tėv. Leonardas Andriekus, kuris pasakė ir pamokslą, iškeldamas velionies asmenį ir jo nuopelnus lietuvių tautai. Po mišių buvo kavutė, kurią surengė Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko skyrius. Pamaldose dalyvavo 31. Akademija su prof. Brazaičio filmu ir paskaita bus surengta sausio mėn. Kultūros Židiny.

MECHANIC (Gas Heating). Must be familiar with installing and servicing all types of gas heating systems. All year round employment. Salary open for right person. Must speak English. Call 241-2207, evenings 531-2212.

VAIŽGANTO KULTŪROS KLUBAS
gruodžio 9, sekmadienį,
Kultūros Židiny rengia

**POPIETĘ SU RAŠYTOJU
EDVARDU CINZU.**

Pradžia 3 v. popiet.

Visi kviečiami atsilankyti

KALĖDINIS APSIPIRKIMAS

bus gruodžio 9, sekmadienį,
Kultūros Židinyje.

Bus galima gauti įvairių lietuviškų audinių, rankdarbių, medžio drožinių, ypač daug bus gintaro.

Lietuviški pietūs.

Pradžia 12 val.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LMK Federacijos New Yorko klubas

Už a.a. dail. Adomo Galdiko sielą mirties dešimtmečio proga mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioje gruodžio 8, šeštadienį, 11 val. Velionio bičiuliai bei gerbėjai yra kviečiami atvykti į mišias.

Antanas Diškėnas, Maywood, N.J., pagerbdamas šviesų Motiejus Simonaičio atminimą, skiria Kultūros Židiniui 20 dol. auką.

Už a.a. Moniką Masalskienę mirties metinių proga kun. Vytautas Piktura aukos mišias Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje Brooklyne gruodžio 16, sekmadienį, 11 val. Duktė Antanina ir žentas Adolfas Deikiai prašo draugus ir pažįstamus dalyvauti mišiose ir prisiminti velionę maldos.

Waterburio, Conn., Liet. Fronto Bičiuliai lapkričio 24 surengė savo subatvakarį, kur paskaitą skaitė rašytojas Vytautas Volertas. Iš New Yorko šiame pobūvyje dalyvavo Antanas Sabalis, Janė ir Antanas Pumpučiai.

Prof. Juozo Brazaičio 5 metų mirties sukakties akademija numatoma surengti sausio 13, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Bus parodytas filmas, paskaityta iš jo raštų. Bus ir apžvalginė paskaita.

Gruodžio 8, ateinantį šeštadienį, yra Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė. Kiekvienas katalikas privalo išklausti mišias. Apreiškimo parapijos bažnyčioje mišios bus laikomos išvakarėse, penktadienį, 6:30 v.v. Nekalto Prasidėjimo šventėje — 8 v., 9 v. ir 10 v.r.

Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa gruodžio 29 tuoj po sumos rengia bendras Kūčias Apreiškimo parapijos salėje.

Apreiškimo parapijos klebonijoje sudėti nauji 23 aliuminiai langai ir vienerios durys. Už tai sumokėta 4,800 dol. Pinigus šiam reikalui suaukojo parapičiai.

Tarptautinių vaiko metų minėjimas, surengtas gruodžio 2 Kultūros Židiny, praėjo sklandžiai. Dr. Aldona Šlepetytė-Janačienė kalbėjo — Vaikas plačiame pasaulyje, sešuo Ona Mikalaitė — Vaikas ir religija, Jūra Gailiūšytė — Viesulienė — Vaikas ir šeima. Savo kūrybą skaitė Birutė Lukoševičienė. Ištrauką iš kun. Stasio Ylos knygos "Moderni mergaitė" skaitė Monika Vygantaitė. Pasirodė ir vaikai — Antanas Vainius ir Kristina Vygantaitė. Po programos buvo vaišės. Plačiau kitame Darbininko numeryje.

New Yorko ateitininkai gruodžio 16, trečią advento sekmadienį, Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 valandos mišių metu rengia prieškalėdinį dvasinį susikaupimą su išpažintimi ir bendra komunija. Mišias aukos ir pamokslą pasakys N.Y.-N.J. sendraugių skyriaus dvasios vad. Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Po pamaldų pusrėčiai ir paskaita parapijos salėje.

Priekalėdinis apsipirkimas bus gruodžio 9, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Prasidės 12 val. Bus galima gauti įvairių lietuviškų audinių, rankdarbių, medžio drožinių, ypač daug bus gintaro. Kas urėtų tokių daiktų parduoti, prašomi kreiptis į Malviną Klivečienę, tel. 296-0406. Apsipirkimą rengia LMK Federacijos New Yorko klubas. Tą dieną bus atidaras ir Darbininko spaudo kioskas.

Penktadienio popiečių darbuotojų metinis susirinkimas ir vakarienė bus gruodžio 8, šeštadienį, 7 v.v. Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus ir kultūrinė programa.

Manyland Books leidykla, kurią tvarko rašytojas Stepas Zobarskas, išleido knygutę jauniui — View in the Stables, kur aprašomas Kristaus gimimas, kaip ateina trys karaliai. Knygos autorė Suzy Hersk Handler. Iliustravo Gil Growell. Spausdino lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Edvardas Karmazinas dirba La Guardia aerodrome. Valydamas Admiralo Klubą, jis rado pametą piniginę, kurioje buvo 1800 dol. grynais pinigais, tiek pat kelionės čekių ir visokių kreditų kortelių. Piniginę perdavė administracijai, ir jau kitą dieną buvo surastas keleivis, kuris piniginę pametė. Keleivis nustebo radę sažiningumą, nes pinigineje rado visus pinigus. Aerodromo viršininkas Edvardą Karmaziną apdovanojo už jo sąžiningumą ir už padėjimą keleiviams surasti pametus daiktus. Įvykį aprašė Flagship News laikraštis, kuris skiriamas American Airlines ir jų padaliniam.

Balfas nenuilsdamas rinko aukas ir teberenka, kad sušelpų vargstantį artimą. New Yorko Balso 100-sis skyrius vėjų praveda laiškais. Jei dėl pasikeitusio adreso ar kitos priežasties kas negavo Balso kvietimo, prašomas atsiųsti savo auką skyriaus išdininkui adresu: Vl. Jasinskas, 85-75 87th St., Woodhaven, N.Y. 11421. Didelės ar mažos aukos mielai laukiamos. Balso skyriaus valdyba visiem aukotojams iš anksto dėkoja. Aukas galima nurašyti nuo pajamų mokesčių.

Nuo dail. Adomo Galdiko mirties gruodžio 7 sueina 10 metų. Jis ilgai gyveno Brooklyne, čia ir mirė. Palaidotas Cypress Hills kapinėse. Jo gimtajame kaime, Mosėdžio parapijoje yra pastatytas savotiškas paminklas — dideliame akmenyje įrašyta, kad čia gimė dailininkas Adomas Galdikas. Pridėti ir mirties metai.

Ieškomas Jonas Repšys, iš Vokietijos emigravęs į JAV. Jis pats arba apie jį žina prašomi pranešti adresu: Mrs. Elvyra Vileniškis, 85-24 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 847-1505.

Sudiev visiems! Išvažiavau. Iki pasimatymo Bostone. Mano naujas adresas:

643 Adams Street
Dorchester, Mass. 02122.
Tel. (617) 282-9872

Sofija Jasaitienė

Albertas Radžiūnas, Silver Bell kėpyklos savininkas, sulaukęs 50 m. amžiaus, staiga mirė gruodžio 4.

Pranas Dulevičius iš Prancūzijos atsiuntė antrą laikraščio iškarpa apie Vladą Česiūną. Ten skelbiama sovietinė versija, kad Česiūnas pats savo noru grįžęs iš Vokietijos į Lietuvą. Pridėti ir reikiami komentarai, kad tai esąs KGB agentų darbas, prisimintas ir pasikalbėjimas, kuris buvo atspausdintas Draugo dienraštyje Chicagoje.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami prisųsti auką spaudai paremti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Anksčiau atsiuntusieji anksčiau bus paskelbti laikraštyje.

Raymond Kivita, lietuvių kilmės nekilnojamo turto prekybininkas, dirba su Century 21 Friendly Realty, 63 West Merriker Rd., Valley Stream, N.Y. 11580, telef. 516 825-6511. Jis siūlo pasigėrėti kaimiška gamta Long Island, tik kelios minutės važiavimo nuo miesto. Geros mokyklos, arti visokių krautuvų bei susisiekimo. Turėkit gražų namą gražioje vietoje. Aptarnaujama Valley Stream, Lyndbrook, Malverne, Franklin Square, Woodhaven, Richmond Hill, Queens.

IEŠKOMAS

Ieškomas Boleslovas Siguraskas, gimęs 1917. Žmona Karolina. Duktė Helena, gimusi 1947. Į Ameriką atvyko laivu Canada Tailor 1951 birželio 18. Gyveno 214 East 21 St. New York, N.Y. 10010. Ieško Amerikos Raudonasis Kryžius — American Red Cross in Greater New York, Amsterdam Ave. and 66 St., New York, N.Y. 10023. Tel. 787-1000. Ieškomo žmogaus reikalus tvarko vienas žmogus, kurio pavardė gerai nenugirsta, atrodo lyg Towers. Jis dirba tik trečiadieniais ir panktadieniais. Ištuojamas kambarys gražioje vietoje prieinama kaina. Galima laisvai naudotis virtuve. Skambinti telefonu 441-5215.

Juozas ir Aleksandra Kazickai sveikina savo draugus ir pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų. Darbininko administracija dėkoja už pridėtą dosnią auką spaudai stiprinti.

Helen Magdalene Gegužis Yantosh sveikina tėvus pranciškonus ir visus savo draugus su Šv. Kalėdomis. Visiem linki laimingų Naujų Metų.

Tadas ir Aldona Savickai su šeima vietoj kalėdinių sveikinių auką aukoja Darbininkui.

Genovaitė ir Henrikas Bitėnai vieton siuntinėjimo šventinių atvirukų skiria auką spaudai. Sveikina visus gimines, pažįstamus ir bičiulius su Šv. Kalėdomis ir linki laimingų Naujų Metų.

Elvyra Vilėniškienė iš Richmond Hill, N.Y., draugam ir pažįstamiem linki džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką Darbininko spaudai.

Liucija ir Vytautas Vilkutaičiai Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina savo bičiulius bei pažįstamus, linkėdami jiems sveikatos ir sėkmės.

Liucija ir Kazys Jankūnai, Lodi, N.J., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Vietoj asmeniškų sveikinių skiria auką Darbininkui ir Kultūros Židiniui.

Jonas ir Viktorija Galiniai savo draugam ir pažįstamiem linki linksmy Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Vietoj kortelių siuntimo skiria auką spaudai paremti.

Antanas ir Aleksandra Masioniai, Fair Lawn, N.J., linki T.T. pranciškonams ir visiem draugams ir pažįstamiems linksmy Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų. Vietoj sveikinimo kortelių skiria ta proga Kultūros Židiniui 25 dol., Religinei Šalpai Lietuvai 25 dol. ir Darbininkui 10 dol.

Algimantas ir Teresė Landsbergiai, Upper Marlboro, MD, sveikina savo draugus Šv. Kalėdų proga ir skiria 20 dol. auką Washingtono Kristijono Donelaičio lituanistinei mokyklai, 5 dol. Darbininkui ir 5 dol. Draugui.

1980 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMO BALIUS

rengiamas Kultūros Židinio salėje,

361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

1979 gruodžio 31, pirmadienį, 9 v.v.

Šalti užkandžiai ir šilta vakarienė

Šampanas ir stipresni gėrimai kiekvienam stalui

Šokiams groja Joe Thomas orkestras

10 asmenų stalus ir pavienes vietas užsakoma, apmokant iki gruodžio 27, pas:

V. Padvarietį, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 847-5619

A. Radzivanienę, 84-16 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, tel. 441-9720

J. Vebeliūniene, 86-08 110 St., Richmond Hill, N. Y. 11418, tel. 847-8063

Jaunimo bilietai gaunami pas PLJS atstovą Raimundą Balsį, 240-76 67 Ave., Douglaston, N.Y. 11363, tel. 423-6595

LB APYLINKĖSE PAS:

H. Miklą, Great Neck, tel. (516) 482-0196

K. Vainių, Maspeth, tel. 894-6091

P. Ališauską, tel. 849-8072

A. Dėdiną, Woodhaven, tel. 296-7254

K. Bačauską, Woodhaven, tel. 846-5543

Įėjimo auka 20 dol. asmeniui.

Jaunimui — studentams — 15 dol.

Čekius rašyti Lithuanian American Community

Rengėjai garantuoja vietą tik iš anksto sumokėjus

VISUS MALONIAI Kviečia LB NEW YORKO APYGARDOS IR LB APYLINKIŲ VALDYBOS

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA

KVIEČIA VISUS !

KALĖDŲ EGLUTĖ,

kuri bus gruodžio 16, sekmadienį, Kultūros Židiny,
361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Pradžia 3 v. popiet.

Programą atliks mokyklos mokiniai.

Bus vaidinimas, šokiai ir dainos.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyrius gruodžio 9, sekmadienį, Kultūros Židiny per savo susirinkimą rodo filmą

KAIP SUTAUPYTI KURĄ VAIRUOJANT.

Visuomenė kviečiama atsilankyti. Įėjimas nemokamas.

Pradžia 2:30 v. popiet.